

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Rev. Ferdinand (József főherceg-út) 2. Telefon: 151. Sürgönychnyi Közlöny, Arad :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdonosa, kiadása és rotációs nyomása. Mielőtt naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb. :: Ezves szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucarestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLVI. évfolyam, 179. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Vasárnap, 1931. augusztus 9

Argetoianu államkapitalizmusa

Argetoianu pénzügyminiszter Valeni de Munteban, Iorga Miklós szabadegyetemen előadást tartott és ennek során rendkívül érdekes és nagyfontosságú elvi kijelentéseket tett. A probléma, amelyet a pénzügyminiszter felvetett és amelyre a feleletet kívánta megadni, a következő volt:

Sikerül-e vajon a jelenlegi gazdasági válságból a kapitalista rendszernek úgy kijutnia, hogy ismét visszanyerje háborúelőtti jellegét? Vagy pedig a mostani válság nyomán egy új gazdasági rendszer fog kifejlődni? A pénzügyminiszter válasza, amelyet saját kérdésére adott, meglepő.

— Ugy gondolom — mondotta Argetoianu — hogy a kapitalista rendszer abban a formában, ahogy a tizenkilencedik században kifejlődött, karrierjének végére ért. Nézetem szerint a jövőben az állam mind nagyobb és több jogot fog magának vindikálni ahhoz, hogy beleavatkozzon a magángazdaság életébe.

— A termelést és az áruk forgalmát a jövőben úgy fogják szabályozni, hogy minden állam biztosítva lássa a maga produktumait a nemzetközi forgalomban. A termelés egyes ágaiban az államok specializálódni fognak és mindegyik azt fogja termelni, amiből természeti kincseinél és földrajzi fekvésénél fogva a legtöbbet és a legjobbat tudja produkálni.

— A jövőben az államnak az lesz a szerepe, hogy biztosítsa a specializált termelésnek zavartalan menetét és hogy megőrizze azt a helyet, amelyet a nemzetközi kereskedelemben sikerült kivívnia. Hogy ez valósággá is váljon, egyre mélyebben és egyre jobban kell beavatkoznia az államnak a nemzeti gazdaság életébe és ez az, amit én államkapitalizmusnak nevezek.

Eddig a miniszter előadása, ami aztán sok és súlyos ellenhangot váltott ki. Az új gazdasági rendszernek ugyanis lesújtó politikai következményei lennének. Az az állam, amelyben az államkapitalizmus válnék urrá, végzetesen a baloldali pártok uralma alá kerülne.

A pénzügyminiszter sötét jóslatával szemben nyomban kialakult az ellenvélemény a szabadegyetem hallgatóságának soraiban.

A jelenlegi gazdasági fejtelenség a háború következménye és nem a kapitalista rendszer vétké. Az államkapitalizmusra akkor lenne szükség, ha a termelés ijesztő csökkenéséről lenne szó, ha az emberiség a táplálék hiányában szenvedne, ha hiányoznának az ipari termékek, mint ahogy az a háború idején megtörtént. Ilyen esetekben az államnak tényleg kötelessége, hogy megszervezze a termelést a közösség érdekében. A baj azonban, amiben most szenvedünk, ennek éppen az ellenkezője. Most a bajt a túltermelés okozza.

A kapitalizmus saját testében hordja annak a betegségnek az orvosságát. A kapitalizmus nem csak a tőkét jelenti, hanem főleg a tőke szabadságát. Termelje mindenki a legjobbat a legolcsóbban és értékesítse azt szabadon, a verseny szabályozta piacokon.

A tőke maga a vevőközönség. A termelés és a termékek szétosztásának szabadságát pedig továbbra is meg kell hagyni, mert éppen ez az, amely a jobb termeléshez, az olcsóbb előállítási módszerekhez vezet. Ennek a szabadságnak a korlátozása csak életképtelen, vérszegény gazdasági életet produkálna.

Ezért nem tartja a polgári közvélemény helyesnek Argetoianu pénzügyminiszternek a Valeni de Muntei szabadegyetemen kifejtett nézeteit.

Magyarországon nincs szó inflációról

A külföldi eladások korlátozásával védik a pengő árfolyamnívóját. Magyarország pénzügyi helyzetét kedvezően ítélik meg Amerikában. Nagy a lelkesedés Magyarországon a kibontakozási tervvel szemben.

Az összes egyházak hatalmas propagandát fejtenek ki a belső kölcsön érdekében

Budapestről jelentik: Éber Antal, a Magyar-Olasz Bank igazgatója, az ismert egységspárti politikus ma a „8 Órai Ujság”-nak részletes nyilatkozatot adott a pengőrendeletről. Elsősorban kijelentette, hogy inflációról szó sincs és nem is lehet beszélni róla, mert a bankjegyforgalom nem olyan magas, hogy arra sor kerülhetne. A preventív intézkedéseket minden esetre meg kellett tenni a kormánynak, nehogy a közönség a pengő vámkülföldre szállítsa és ott olyan nagy le-

gyen a pengőkinálat, hogy az a magyar valuta árfolyamnívójának ártalmára legyen. Ezeket az intézkedéseket a kormány átmenetileg kívánja csak megtartani és minden attól függ, hogy a közönség milyen hangulattal fogadja azokat. Az áru-exportból befolyó devizákat a Nemzeti Bank akarja biztosítani magának, ami természetesen is, mert Magyarországnak további kölcsönre ugylátszik nem lehet számítani és így a Nemzeti Banknak szüksége van arra, hogy a befolyó devizák felett ő rendelkezék.

Meg van a remény Magyarország külföldi kölcsönére

Londonból jelentik: A magyar népszövetségi kölcsön new-yorki jegyzése szombatra 68 és férről 70-re emelkedett, ami 24 óra alatt másfél pont emelkedést mutat. Ezt természetesen kedvező jelnek tekintik Magyarország külföld előtti jó pénzügyi helyzete tekintetéből.

Budapestről jelentik: Óráról-órán nő a közönség lelkesedése azzal a kibontakozási tervvel szemben, amelyet Friedmann Ignác budapesti ügyvéd vetett fel az ország gazdasági válságának leküzdése szempontjából. A tervnek tudvalevően az a jelszava, hogy segítsünk magunkon külföldi támogatás nélkül. Már most tisztában vannak Magyarországon azzal, hogy ha az államnak sikerül saját erejéből talpraállnia, az felmérhetetlen előnyt jelent Magyarország presztízisének, olyan előnyt, amelyet az állam bármikor kamatoztathat. Ahogy a lelkesedés nő, úgy emelkedik az az

alap is, amelyre már tegnap másfél millió pengő érkezett be. Feltűnő az, hogy kisemberek ezrei érdeklődnek az adózók lelkesedésével iránta. Serédi Justinián hercegprímás pásztorlevélben szólította fel a katolikus papságot a terv támogatására és a protestáns egyház kebelében is hasonló mozgalom indult meg. A budapesti főrabbi szószékéről intéztek felhívást a magyar főváros és az ország zsidóságához, hogy vegyen részt az akcióban. Az arisztokráciát Esterházy Móric gróf szervezi meg. Friedmann Ignác ma este egyébként a rádióban ismertette tervét Magyarország közönségével.

Brüning és Curtius elhagyták Rómát

Mussolini nagyfontosságú interjúja — A fascizmus egyetértésben működik a német kormánnyal — Osszeült a szakértőbizottság Baselben

Mussolini viszonzza a német látogatást

Rómából jelentik: Brüning és Curtius római látogatása és az ott tapasztalt szívélyes fogadtatás messze kiemelkedik az európai politikai élet eseményei közül, mert ha a nyilatkozatok burkoltak és nem tartalmazznak egyebet obligát frázisoknál, bizonyos, hogy Európa békéje kialakulásának ni konturjait teremtette meg a két német államférfi vizitje és tárgyalása.

A kancellár és a külügyminiszter a délelőtt folyamán megjelentek a kvirináli német követségen, ahol délelőtt 10 órakor Mussolini és Grandi külügyminiszter látogatását fogadták, majd azután folytatták azokat a megbeszéléseket, amelyeket tegnap abbahagytak. Tizenegy órakor Mussolini fogadta a német sajtó képviselőit, akik előtte hosszabb nyilatkozatot tett. Negyed 2-kor a német követ reggelit adott, amelyen Mussolini és Grandi kül-

ügyminiszter is megjelentek. Délután Brüning és Curtius látogatásokat tettek a Vatikánban, amelyet program szerint a vatikáni követség tartott ebéd fejezett be. Este 22 óra 5 perckor Brüning és Curtius elhagyták Rómát.

Rómából jelentik: Mussolini a német sajtó képviselőinek tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a német politikusok látogatását közelebről viszonzni kívánja. Amennyiben ez tényleg megtörténik, az első eset lenne, hogy Mussolini a locarnói értekezlet óta elhagyja Olaszországot és külföldre menjen.

Mussolini az interjú további részében elmondotta, hogy a két német politikussal folytatott tárgyalásai során kialakult nézete szerint Németország is őszinte hiva a békés együttműködésnek úgy politikai, mint gazdasági téren.

— Ezzel az együttműködéssel lehet csak Európa igazi békéjének az alapját megvetni — mondotta az olasz miniszterelnök — és a hivatalos olasz politika is ezen fáradozik. A fascizmus teljes egyetértésben működik a német kormánnyal és úgy Olaszország, mint a német birodalom minden lehető elkövetnek az irányban, hogy a legközelebbi leszerelést világonkonferencia alapelvei az igazi világéke bázisán nyugodjanak.

Bázelből jelentik: A londoni konferencia határozata alapján, a Nemzetközi Fizetések Bankja által alapított nemzetközi szakértőbizottság tagjai megérkeztek Bázelbe és megkezdtek tanácskozásukat. A bizottság délután 4 órakor ült össze, amelynek befejezése után,

összefoglaló jelentést terjesztenek a Nemzetközi Fizetések Bankja elé. Számolnak azzal a lehetőséggel is, hogy a szakértők elutaznak Németországba és itt mindjárt a helyszínen fogják tanulmányozni az ottani hitelviszonyokat

Nyíltan megtagadták a gyulafehérvári pontokat

Román szempontból sem értékük, sem jogi hatályuk nincs — Kiküszöbölik a politikát a közigazgatásból — Maniu és Junian barátsága — Iorga Miklós nem megy —

„Aki leszállt a politika mocsarába, visszavágyik a magasba”

Bucurestiből jelentik: A Lupta mai száma interjú közöl Stefan Metes belügyi alminiszterrel, aki többek között a kisebbségekről is nyilatkozott.

— A kormány a békeszerződések előírásainak megfelelően kezelte a kisebbségi kérdést — mondotta az alminiszter — azonban a kisebbségi jogok nem alapulhatnak a gyulafehérvári határozatokon, amelyeknek román szempontból nincs értékük, sem jogi hatályuk. Ilyen kötelezettségeket az állam nem vállal sem betel, sem kijel. A kisebbségeknek különben biztosítani kívánjuk a kulturális és népi szabadságokat és a velük való együttműködést kívánjuk a béke és a megértés jegyében. A román nép multja garancia arra, hogy a vele együtt élő kisebbségeket részesíteni akarja a jólétben, mint ahogy azok részt vesznek a román nép válságos napjaiban is. Ismerjük meg a kisebbségek a román népet és akkor bizonyos, hogy kölcsönös megbecsülés fog kifejlődni az ebben az országban lakó népek között. A román nép azt üzeni a kisebbségeknek, amit Ferdinand király mondott a szászoknak: „Legyenek olyan jó románok, mint én és akkor meglátják, hogy jól fogjuk érezni magukat ebben az országban.”

Nincs a közigazgatásban pártérdek

A közigazgatásra vonatkozólag a belügyi alminiszter kijelentette, hogy eddig a közigazgatásban a pártérdek dominált és éppen ezért vált szükségessé a közigazgatási törvény reformja, amelyről most folynak a tárgyalások.

— Az interimár-bizottságok kinevezésénél máris igyekeztünk kiküszöbölni a politikát a községek igazgatásának életéből — mondotta Metes.

Az iskolák megszüntetésével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy senki sem tagadhatja azt, hogy Iorga a román nép legnagyobb tudósa és ha ő elhatározta magát egyes iskolák megszüntetésére, úgy nem a kultúra ellen kívánt

cselekedni, hanem azt a kormány takarékosági politikája kívánta meg.

A szovétai megbeszéléseknek az alminiszter nem tulajdonít nagy jelentőséget és kijelentette, hogy a kormány nyugodtan dolgozik és nem fél semmiféle ellenzéki akciótól.

— Az erdélyiekre pedig — fejezte be nyilatkozatát Metes — több gondunk lesz, mint az eddigi pártkormányoknak volt.

A Neamul Romanesc, Iorga miniszterelnök lapjának mai száma, rendkívül érdekes vezércikké közül, amelyet minden valószínűség szerint maga Iorga írt és amelyből arra lehet következtetni, hogy a miniszterelnök megbánta azt, hogy beleegyezett az aktív politikába, sőt abban vezető szerepet vállalt. A cikk azzal foglalkozik, hogy Valentin Bibescu herceg, az ismert repülő, aki nemrégiben Ázsiában repülőszerelességet szenvedett, jelöltetni akarta magát a pótválasztásokon képviselőnek, azonban később meggondolta a dolgot és visszalépett. Az erdélyes cikk külön-

ben a következőképpen hangzik:

— Valentin Bibescu nem lesz képviselő. Amikor választania kellett, hogy elinduljon-e a választási körútra és Péternek és Pálnak lelkesedéssel magyarázza azt, hogy két nappal azután, hogy őt megválasztották képviselőnek, emelkedni fog a buza ára és megindul a kereslet a forgalom — inkább azt választotta, hogy ne mondjon hazugságokat azoknak a korlátoltaknak, akik ezt még elhinnék neki és visszalépett a jelöltetéstől. Azt választotta, hogy fönnyaradjon. És igaza volt. Mert az, aki onnan fentről, legyen az akár a miniszterelnök is, leszállt a politikai mocsárba azzal a céllal, hogy jót tegyen, nagyon sokszor vágyakozással és megbánással tekint azok közé a magasságok közé, ahol olyan jól érezte magát egyedül.

Csalódnak a reménykedők

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul nagy cikket ír Maniu és Junian viszonyáról. A lap szerint a két politikus nagyon jó viszonyban van egymással erre mutat az is, hogy Maniu most a határig kísért el Juniant. Junian St.-Moritzba ment, ahol Titulescuval találkozott. Junian Titulescuval különösen a nemzeti-párt vezéri pozíciójának betöltését beszéli meg.

Bucurestiből jelentik: A Neamul Romanesc megcáfolja a Pátriának azt a cikkét, mintha Iorga miniszterelnök kijelentette volna egy küldöttségnek, hogy a közeljövőben át kívánja adni a helyét. Az öröm túl korai — írja a lap — és az ebben reménykedők csalódása keserű lesz.

Elutasították a gyilkos honvédszázados

ujrafelvételi kérelmét

A budapesti honvédfőtörvényszék rehabilitálta Pintér százados feleségét — Az új koronatanu perdöntő vallomását nem fogadták el

Budapestről jelentik: Abban a nagy szenzációt keltett családi drámában, amely két évvel ezelőtt játszódott le Pesterzsébeten és amelynek áldozata Kiss Miklós őrnagy volt, ma a honvédfőtörvényszék kimondta az utolsó szót. Elutasította ugyanis Pintér András százados újrafelvételi kérelmét és ezzel rehabilitálta Radulescu Helént, az elítélt Pintér feleségét. A törvényszék számos tanút hallgatott ki az újrafelvételi kérelem során, köztük a végső fokon kimondott ítélet elhangzása után jelentkezett Konkoly Gábort. Pintér szemközti szomszédjának, Konkolynak vallomása iránt nyilvánult meg a legnagyobb érdeklődés, mert

Konkoly azt mondotta, hogy a ház előtti tenispályán és a verandán keresztül szemtanúja volt annak, hogy előbb Kiss Miklós inzultálta a gyilkos századosot, aki csak azután emelte revolverét felettesére. A helyszíni szemle viszont megállapította, hogy Konkoly Gábor perdöntőnek látszó vallomását nem lehet elfogadni, tekintettel arra, hogy lakásából képtelenség pontosan kivenni Pintérék verandáján lejátszódó eseményeket. A honvédfőtörvényszék ügyésze különben is megállapította, hogy Konkoly mindig másképpen vallott kihallgatása során. Ezért a törvényszék úgy döntött, hogy az újrafelvételi kérelmet elutasítja.

Isten áldott verése

Irtá: JAKAB GEZA

Megint letört a vén fa egyik ága:
Öreg hajfúsok régi sorsa ez.
Halott faágak porló hulladéka
Új életük áldott humusza lesz.

Vihar járt erre, vak erők tudója,
Hogy belékábult minden, ami él
S míg szörnyű zápor zuhogott a földre
Egyformán hullt a vén s a friss level.

Ítéletet egy zengte el az ég
S egy büszke ág újra földön hever:
Halleluja...! — csirák humusza lesz,
Mert áld az Isten akkor is, ha ver.

Eseiem a kisértettel

Irtá: CSÁNYI PIROSKA.

— Tudod, hogy az öreg Petky néni meghalt? — kérdezte a barátnőm a kapuban mikor kikisért. Igazán megdöbbenem, de nem lepott meg a szomorú hír. Nagyon sajnáltam az öreg nagyaszonnyt, de Istenem, hiszen elég szép kort ért meg.

— Oh, szegény, jó Petky néni, Isten nyugosztalja! — mondtam. — Hazafelé a szőlőbe úgy is a temető felé visz az utam, mindjárt kikisérhetem utolsó útjára. Hiszen mint barátnőm megjegyezte, négykor temetik. Meg elérhetem.

Elbucusztam. Kicsit siettem a temetőig s tényleg, éppen a kapuban volt a menet, mikor

odaértem. Láttam a koporsót, sok virággal borítva, melyek alól éppen csak a Petky-név látszott ki. A gyászokcsi után a fiai mentek, szomorúan, leverten. Azután a többi rokonok, ismerősök, barátok. Én is hozzájuk csatlakoztam... Letettük a földre szegény jó Petky néni s én is dobtam egy göröngyöt a koporsójára, hogy könnyebb legyen neki a föld.

Már hosszúra nyultak a fák árnyékai, mikor felértem a hegyoldalra. Ugyancsak sietnem kellett, hogy a sötétség előtűnjait megelőzhessem. Ezért letértem az országutról s egy vadon, magasan fűvel benőtt, komor fákól árnyékolt keskeny útra tértem. Ez volt a „járatlan”, de rövidebb út. A szertefolyó, növekvő árnyak gyors lépkedésre ösztökélték lábaimat. Magasan jártam már s a nap, mint nagy vörös tentafolt a kék itatóspapíron, úgy folyt széjjel az alkonyi ég alján.

— Ez a Petkyék szőlője — gondoltam magamban, egy csinos földecske mellett haladva el. S ekkor ismét eszembe jutott a szegény öreg „nagyaszonny”. Megborzongtam. Talán az esti szellő érkezett meg és megcsiklandozta hátamat. És... mintha Petky néni árnyéka vetődne a keskeny, elvadult útra... Felpillantottam. Az árnyék megmozdult.

— Uram ne hagyj el! Az ott a Petky néni!...

Jeges lehellet csapott az arcomba és megdermesztette véretem. — Jézus Máriám! A Petky néni árnyéka lassan, nyugodtan közeledett felém. De hiszen most temették el! Mit akar még itt a földön?... Kit keres vajjon?... Talán éppen engem?... Fantázia az egész...

Fantázia... Ha nem volna fantázia, soha sem térhetnének vissza a halottak sirjaikból!

Petky néni merev tartásával csendesen, de biztosan közeledett egyre... Szivem megállott, lábaim megdermedtek a rémülettől. Hosszu, egyenes tartásu alakja, bő rancu fekete szoknyái, melyek egymás tetején ringatóztak, amint lépdelt. Nagy, sonkaújju blúza a magas csipkenyakkal s ősz fején a fehér csipkefejkötő, melyet még kendővel kötött le és még tetejébe ráadásul kis kerek fekete kalapot is tett, kétségtelenné tették, hogy ő az...

Futásnak eredtem... De nemsokára visszapillantottam s ő — követett. Felemlt karral futott utánam... Krisztus ne hagyj el! Lábamnak mintha szárnya nőtt volna! S ő mégis egyre közeledett...

Végre a keresztut!... Mint egy párdue ugrottam ki az országútra... De tovább már nem bírtam... Térdeim megrogytak s aláva dőltem egy mérföldköre... Az árnyék már ott állott előttem, bár közeledni nem hallottam. Füleim zugtak... agyam elsötétült. Elájultam.

— Vízet! Vízet!... Magához tért! — S éreztem, hogy átölelve tart két karjában.

— Mi baja van?... Miért futott el előlem? — kérdezte jóságosan.

Ránéztem... Most olyan természetesnek tűnt nekem kedves, öreg arca...

— Petky néni! Hát... nem... halt meg?!

— Mán hogy hőttem volna meg, amikor élek! — nézett nagyot az öreg hölgy. Aztán hirtelen a homlokára csapott:

— Hja, vagy úgy...? Persze! Dehát akit ma eltemettek lelkecském, az a — sógornóm volt szegény...

Két aradi orvost felfüggesztett állásától az egészségügyi miniszter

Cucu dr. városi főorvos körrendeletének következményei — A vádakra vonatkozó iratok Vulpe főügyésznél vannak — Egy orvosi bizonyítvány epilógusa — Beszámíthatatlan-e Berczky Károlyné?

Csütörtökön dönt a Tábla Bodea dr. kórházi főorvos ügyében

Cucu Vazul dr. városi főorvos ellen még annakidején feljelentést adtak be, amely szerint a főorvos körrendeletet adott ki, amelyben elrendelte, hogy az összes aradi nyilvános helyek „Puritas” gyártmányu köpöcsészét szerezzenek be, ellenkező esetben súlyos büntetésben részesülnek. A rendelet kiadása után többen kollektív feljelentést tettek Cucu dr. ellen, akit azzal vádoltak, hogy a rendelet kiadásáért a Puritas-gyártól anyagi ellenszolgáltatást kapott.

Nemrégiben egy másik aradi orvos, Bodea János dr., az aradmegyei közpórház idegosztályának főorvosa ellen feljelentést adott be Berczky Károly aradi fényképész felesége, aki a feljelentésben azzal vádolta Bodea dr.-t, hogy róla — annak ellenére, hogy épelméjű — olyan orvosi bizonyítványt állított ki, hogy beszámíthatatlan.

A két feljelentés alapján az egészségügyi

minisztérium egy ma Aradra érkezett rendeletével mindkét aradi orvost felfüggesztette állásától. Cucu Vazul dr. jelenleg szabadságon van, csak a jövő hét végén tér vissza Aradra és így még nem is értesült a felfüggesztéséről diszponáló rendeletről. Cucu dr. ügyében egyébként Vulpe Constantin vezető ügyész úgy nyilatkozott, hogy a feljelentésre vonatkozó dossziék nála vannak és hogy a további vizsgálatot Cucu dr. hazaérkezése után vezeti be.

A dr. Bodea ellen beadott feljelentést csütörtökön tárgyalja le a temesvári tábla, amelynek ítélete minden valószínűség szerint rehabilitálni fogja az aradi főorvost, aki minden bizonnyal hosszas megfigyelés után adta ki Berczky Károlyné beszámíthatatlanságáról szóló bizonyítványt. Berczky Károlyné különben Aradon közismert pereskedő hajlamáról és feljelentései eddig alaptalanoknak bizonyultak. A levezendő vizsgálat előreláthatólag Cucu dr.-t is rehabilitálni fogja.

Ujabb feketeszesz-vizsgálat egy aradi bornagykereskedő-cégnél

A vizsgálat, amelyet Seciureanu nagyváradi főügyész vezetett, semmilyen adattal nem erősítette meg a hatóságok gyanúját. Grosz Mórt visszahozták Aradra Vulpe vezetőügyész: „Nem folyik vizsgálat egy aradi pénzügyigazgatósági tisztviselő ellen sem!”

Az aradi törvényszék vádtanácsa — mint jelentették — tegnap foglalkozott Weiszberger Mór aradi pálinkakereskedő ügyével és megerősítette a vizsgálóbíró letartóztatási végzését. Weiszberger Mór ma ügyvédje Sarbu György dr. útján, felfolyamodást adott be az aradi törvényszék vádtanácsának döntése ellen. A felfolyamodást az ügyészség az ügyre vonatkozó dossziával együtt hétfőn küldi át Temesvárra a Táblához s amíg a Tábla döntése az iratokkal együtt nem érkezik vissza Aradra, a feketeszesz ügyben tolytatott vizsgálat egyelőre szünetel.

Nagyváradról Seciureanu vezető főügyész Aradra érkezett a nagyváradi törvényszék vizsgálóbírája is, aki egy aradi általánosan ismert borkereskedő cégnél tartandó házkutatáshoz kért és kapott engedélyt az aradi ügyészségtől. A cégre vonatkozólag a nagyváradi vizsgálatnál merültek olyan momentumok, amelyekből arra következtetett a nagyváradi vizsgálóbíró, hogy szintén bele van keverve a feketeszesz panamába.

A házkutatást az esti órákban tartották meg, átvizsgálták a cég iratait, azonban semmi olyan adat nem jutott a hatósági kezekbe, amelyből meg lehetett volna állapítani a cég bűnösségét. A házkutatás következményeképp az aradi cég ellen nem indul meg a büntető eljárás.

Grosz Mórt, aki a feketeszesz panama első aradi letartóztatottja, ma este hozták

vissza Nagyváradra, ahol több gyanúsítottal szembesítették.

A vizsgálatnál kapcsolatban oly hírek terjedtek el, mintha az ügyészség több pénzügyigazgatósági tisztviselő ellen is eljárást indított volna. Kérdést intéztünk erre vonatkozólag Vulpe Constantin vezető főügyészhez, aki kijelentette, hogy az eddigi vizsgálat folyamán semmi adat nem merült fel, amelyből arra lehetett volna következtetni, hogy a feketeszesz-ügyben állami funkcionáriusok is bele lennének keverve.

Az aradi ügyészség egyetlen tisztviselő ellen sem indított eljárást ezen a címen, sőt az aradi pénzügyigazgatóság tisztviselői is közreműködtek, hogy a nyomozó hatóságok munkáját megkönnyítsék.

Halálos szerelmi dráma Budapesten

Az előkelő ügyvéd tragédiája — Feleségének nagynénje szerelmi találkán ecetsavval leöntötte, majd pedig agyonlőtte — A merénylet nő haldoklik

A tragédia hősnője már a harmadik férjétől is elvált

Budapestről jelentik: Dr. Roth Andor közismert és köztiszteletben álló ügyvéd, akinek a Szabadság-tér 15 alatt van ügyvédi irodája és lakása, a csehszlovákiai Feketehegyre akart utazni szabadságra, ahol felesége és Ágnes nevű 11 éves leánya is nyaralnak. Az ügyvéd szabadsága tartamára egy ügyvédkollégáját kérte föl helyettesítésére, aki a megbeszélés szerint ma délután négy órakor megjelent dr. Roth irodájának ajtajánál.

Hosszas csevegés után sem nyílt ajtó, ellenben az illető ügyvédnek feltűnt, hogy a lakásból hörgés hallatszik ki.

Erre értesítette a házmeztartót, aki lakatoséri futott és annak segítségével behatoltak a lakásba. Az egyik szobában, hiányos öltözékben egy pamlagon fekvő, átlótt szívvél találták Roth Andor dr.-t.

A másik szobában, ugyancsak hiányos öltözékben, vérző mellel fekvő a szőnyegen egy hölgy. Nyomban előhívták a mentőket és a mentőorvos

Miniszteri utasítást kapott az aradi ügyészség a fizetésképtelenségek felülvizsgálására

Az igazságügyminiszter nagyfontosságú és feltűnést keltő rendelete érkezett az aradi ügyészséghez. A rendeletben a miniszter hivatkozik egy minisztertanácsi határozatra, amelynek alapján a miniszter felhatalmazza az igazságügyi hatóságokat, hogy az ország pénzügyi és gazdasági erejének megóvása céljából a legszigorubb vizsgálatot vezessék be mindazon esetekben, amidőn pénzügyi intézetek beszüntetik fizetési kötelezettségeiket és csődöt kérnek önmaguk ellen.

Az igazságügyminiszter leiratában hivatkozik arra, hogy különösen az utóbbi időben számos pénzügyi intézet szüntette be az ország területén fizetéseit, amelyekről azonban a későbbi nyomozás megállapította, hogy sem a mérlegben, sem pedig a csődmegnyitási kérelemben foglalt adatok nem feleltek meg a valóságnak s a bank vezetősége tudatosan és szándékosan károsította meg a betevők szárait és vezette félre a hatóságokat.

A leiratra vonatkozólag ma kérdést intéztünk Vulpe Constantin aradi vezető főügyészhez, aki a következőket mondotta:

— Az igazságügyminiszter leiratát most vettem kézhez, amely előírja, hogy minden csődkérelmet, amelyet pénzügyi intézetek nyújtottak be, vizsgáljuk felül és a legszigorubb eljárást indítsuk minden egyes esetben, amidőn a család bukás vádjára csak a legkisebb momentum is látszik fentforogni. Az igazságügyminiszter körrendelete azt célozza, hogy a mai rendkívüli viszonyok mellett, a pénzügyi és gazdasági nehézségek között minél hathatósabban védjük meg a közönség érdekeit. Ezentúl minden egyes esetről külön jelentést is tétetek magamnak és az eddig beérkezett csődkérelmeket is felülvizsgálom abból a szempontból, hogy nem forog-e fenn a fizetések megszüntetése körül bűncselekmény.

Az aradi törvényszék vádtanácsa Ramon-teanu dr. elnökletével ma foglalkozott Lutz József szentannai bankigazgató, Weiselmeyer Károly és Schauer Vida igazgatósági tagok ügyével, akik Ludosan Miklós vizsgálóbíró letartóztatási végzése ellen felfolyamodást jelentettek be. A vádtanács Gherman Dante dr. ügyvéd védőbeszéde után elrendelte az Újszentannai Takarékpénztár Rt. letartóztatásban levő igazgatóinak szabadlábra helyezését.

Vulpe Constantin vezető ügyész a vádtanács döntése ellen felfolyamodást jelentett be a temesvári táblához s egyben kijelentette, hogy a tábla éppen a fentemlített és most kiadott miniszteri rendelet alapján minden valószínűség szerint megerősíti az Újszentannai Takarékpénztár igazgatóinak letartóztatását.

SCHUCK ORTH.
fiuinternátus
BUDAPEST,
VII. Kertész-uca 32.

Fennállása óta összes növendékeink — köztük számos erdélyi előkelő zsidó család gyermeke abszolút sikerrel vizsgáztak. Szeretetteljes gondosság. Mellék-számla nincs. Jövő tanévre jelentkezés már most elfogadtatik.

Roth Andor dr. beállott halálát konstata. A nőt a Rókus-kórházba szállították életveszélyes állapotban.

A helyszínen megállapították, hogy a tragédia úgy folyt le, hogy

a nő előbb ecetsavval leöntötte az ügyvédet, aztán egy Frommer-pisztolyból két halálos sebet ejtett rajta. Ezután mellbelötte magát.

A ridikülijében 150 pengő volt és egy cédula, amelyen ez állott:

„Ez az összeg temetési költségemre fordítandó.”

A 45 éves ügyvéd és asszony között szerelmi tragédia folyt le. A nő, dr. Roth Andor feleségének nagynénje, aki már két férjétől elvált és most harmadik férjétől van válófélben. Ugyilátszik, hogy az ügyvéd elutazása előtt szerelmi légyottra hívta az asszonyt, s eközben játszódtatott le a szomorú kimeneteli tragédia.

Habsburg Antal főherceg és felesége Antal főherceg és Ileana hercegnő egy bécsi bankár vendégei részvesznek a kastély színházi előadásán — Magyar táncosnő szerepel a főhercegi pár előtt

Bécsből jelentik: Ileana hercegnő és Habsburg Antal főherceg, ma délből Bécsből Feistritzbe utaztak, hogy eleget tegyenek Mauthner Miksa bécsi bankár meghívásának. A vendéglátó bankárnak csak rövid ideig

lesznek vendégei. A főhercegi pár résztvesz a kastély színházában rendezendő előadásban, amelyen fellép Mindszenythy Anna, az ismert magyar származású szőlőtáncosnő is.

A francia bankok meghosszabbították

A francia lapok provokálásnak tartják a Duce kijelentéseit — Véres kommunista tüntetés Berlinben — Másfélmilliárd francia frank a meghosszabbítás összege

Párisból jelentik: A francia bankok igazgatóinak értekezletén, a rövid lejáratú német hitelek szempontjából, nagyfontosságú döntést hoztak, amennyiben elhatározták, hogy ezeket a hiteleket három hónappal meghosszabbítják. Az összeg 1500 millió frankot reprezentál. A határozat rendkívül meglepte a francia sajtót és közvéleményt, tekintettel arra, hogy mindkettőt kinosan érintették a római pohárköszöntők és Olaszország magatartása, amelyet egyenesen provokálásnak tekintenek.

Berlinből jelentik: Ma délből egy óraker, a Bülov-téren nagyszámu kommunista gyűlt össze, akik fenyegető módon viselkedtek és a rendőrség lépett közbe. A rendőrök fegy-

verüket használták és a nép közül sokan megsebesültek. Egy munkás pedig holtan maradt az összecsapás helyszínén.

Román tűzifa magyarországi importtilletéke a sinaiai konferencia előtt

Védvám és fuvartöbblet sújtja a romániai exporttűzifát — Intervenció a magyarországi beviteli illetékek eltörlésére

A Sinaiban folyó magyar-román kereskedelmi tárgyalásoknak egyik lényeges és érdekös pontját képezte a román delegációnak az a kérése, hogy a magyar kormány törölje el a román tűzifára kivetett 58 pengős behozatali illetéket, amely lényegesen megnehezítette a román tűzifának Magyarországra való szállítását. Az 58 pengős védővámot a magyar kormány még az elmúlt év őszén rötta ki az utódállamokból importált tűzifára és azt tíz tonnás vagononként kellett fizetni. A múlt év nyara óta pedig a magyar kormány a cseh, jugoszláv és román tűzifára 20—25 százalékos fuvartöbbletet is rötta ki. Mindez természetesen a magyar tűzifatermelés fellendítésének érdekében történt.

A magyar kormány intézkedéseinek fogantatása óta a román fa magyarországi exportja a minimálisra csökkent, egyrészt, mert az érvényben lévő 58 pengős védővámot nem tudták áthárítani a fogyasztókra, másrészt pedig azért, mert a magas importvámokkal nem volt már rentabilis a magyar kereskedőnek a tűzifa-bevitel.

A védővám életbeléptetése előtt a román termelők a tűzifáért a román határ 220—230 pengős árat értek el vagononként. Az 58 pengős vám életbeléptetése után egyszerre 180 pengőre esett vagononként a tűzifa ára. Az árak a felhalmozott készletek következtében egyre morzsolódtak, úgy hogy a régi 220—230 pengős árral szemben 150—160 pengőért kénytelen a román exportőr a román határ egy vagon tűzifát eladni. Az 58 pengős vámot tulajdonképpen a magyar vásárló fizeti, azonban a román tremelőknek még így sem fizetődik

ki Magyarországra tűzifát exportálniok.

Még a román delegáció mostani intervenciója előtt ez év tavaszán az iparosok országos szövetsége, valamint a fatermelők küldöttsége kérte Manólescu akkori kereskedelmiügyi minisztert, hogy járjon közbe annak érdekében, hogy a magyar kormány törölje el a tűzifára kivetett 58 pengős beviteli vámot. A mostani sinaiai tárgyaláson a magyar delegáció megígérte, hogy pártólilag fogja tolmácsolni kormányánál a román delegátusok kérését.

A romániai faipar természetesen felfokozott érdeklődéssel tekint a magyar kormány határozata elé, mivel a romániai fatermelésnek szinte existenciális kérdése, hogy a tűzifára kivetett beviteli vámot eltörljék és a vám eltörlése ugyanakkor fontos kihatással lehet Románia külkereskedelmi mérlegére is.

Monay Ferenc dr., volt aradi minorita rendfőnök kitüntetésére Pápai dekrétum nevezte ki új pozíciójába

Budapestről jelentik: Méltó és megérdemelt kitüntetés érte dr. Monay Ferenc minorita lelkészt, volt aradi rendfőnököt, a Szent Péter bazilika apostoli magyar gyóntatóját, akit XI. Pius pápa Öszentsége alig néhány hónappal ezelőtt nevezett ki Róma területére szentszéki bírónak. A pápa június 31-én kelt dekrétumával dr. Monay Ferencet a Szent Ritu-um kongregáció konzultorává emelte.

Két vonat összeütközött Borosjenő állomás előtt Nyolc kocsi kisiklott és lezuhant a pályatestről — Megindult a vizsgálat

Péntekről-szombatra virradó éjjel csaknem halálos kimenetelű vasuti karamból történt Bokszeg és Borosjenő állomások között.

Bokszegről a szolgálatot teljesítő tisztviselő pontban 12 óraker kiengedett egy tehervonatot, mely Borosjenő felé ment. Ugyancsak a bokszei állomáson tartózkodott abban az időben egy gyorsított tehervonat is, melyet a vasuti tiszt, mielőtt az előbbi vonat beérkezett volna Borosjenőre szintén kiengedett.

A gyorsított tehervonat Borosjenő állomás előtt utólrta az előbbi vonatot és a nagy sötétségben neki ment.

Az ütközés erejével nagy károkat okozott.

Vizumát
és bucaresti-i ügyét
Sándor Ferenc menetjegyirodája intézi a legelőnyösebben.

Felhívás a nyugdíjasokhoz!

Akcio az Erdélyi és Bánáti Nyugdíjasok Szövetségének megszervezésére

Nyugdíjasok, sorstársak! A nyomoruság veszedelme minden nap jobban közeledik felénk, sőt közülünk már nagyon sokat magával is ragadott. Sokan vannak közöttünk olyanok, akik hónapokon át nem kapták meg nyugdíjukat és most koldulni járnak. Hihetetlen és elképzelhetetlen küzdelmet folytatnak, hogy asztalukon ott legyen a mindennapi falat kenyér és nem egy van közöttünk, akik a nincstelenség az öngyilkosságba kerget, akik pedig irtóznak az öngyilkosságtól, vagy pedig a koldusbotot szégyenlik a kezükbe venni, azok éhenhalhatnak, vagy nyitva áll előttük az örültek háza.

A nélkülözés és éhiség veszedelme mindannyiunk portája előtt ott leselkedik, ha továbbra is tétlenül állunk és várjuk a bizonytalan jövőt, vagy továbbra is közömbösen nézünk egyesek önfeláldozó küzdelmére. Elérkezett az ideje annak, hogy ne csak szavakkal, de tettekkel is kivegyük részünket a munkából. Tömörüljünk vallási és nemzetiiségi különbség nélkül és szervezzük meg az Erdélyi és Bánáti Nyugdíjasok Szövetségét. Erdély és Bánát minden megyéjébe küldjék ki a nyugdíjasok a legtevékenyebb bizalmi embereiket a központi vezérkarba, amelynek egységes munkaterv kidolgozása lesz a feladata. A legelső teendő, hogy minden vármegyében tartsák meg a nyugdíjasok szervezkedő gyűléseit és válasszák meg bizalmi embereiket, akik a Kolozsváron tartandó alakuló nagygyűlésre eljőjenek.

A kiküldöttek vezetői legsürgősebben közöljék teljes címüket Rácz Dezső kolozsvári nyugdíjas, Strada Horia (Csaba-ucca) 6. számú címére, hogy az előkészületeket meg lehessen tenni és a levelezéseket velük meg lehessen kezdeni augusztus végéig, avagy a szeptember elején megtartandó alakuló nagygyűlés előkészítésére.

Nagy Sámuel, Laghiu Gavriile, Krzepelka Jenő, Rácz Dezső, Kabán József és G. Beleta s. k., az előkészítő bizottság tagjai.

Szt. István
napi utazása alkalmával ne felejtse el felkeresni
Budapesten,
IV., Váci-ucca 59. sz. alatt az
ECCLESIA R.-T.-ot.
Az ünnepek alatt különösen kedvezményes árak.
Templomfelszerelések.
— templomberendezések,
— kegytárgyak.
Reverendák - eingulusok.

nyolc kocsi lefordult a sínekre és teljesen összetört.

Az első vonatról a fékező az ütközéskor leesett, de némi karcoláson kívül egyéb baja nem történt.

A karamból következtében a vasuti pálya néhány méteren erősen megrongálódott, úgy, hogy a reggeli vonatok csak átszállással közlekedhettek.

Az aradi állomásra a délutáni órákban bizottság szállt ki a karamból színhelyére.

Budapestre fűtáru utazás augusztusban.
Igazolványok: SANDOR FERENC hiv. menetjegyirodájában.

Jóváhagyta a revíziós bizottság az aradi utak használatáról szóló városi szabályrendeletet

Az interimár bizottság kimondta, hogy a rendőrség dologi kiadásai az államkasszát terhelik

Az aradi interimár-bizottság szombaton reggel tartott ülésén tudomásul vette a temesvári felülvizsgáló-bizottság határozatát, mely szerint ez jóváhagyja a városi utak használatáról szóló városi szabályrendeletet, amelyet annakidején a tanács szerkesztett és jóváhagyás végett felküldte a temesvári felülvizsgáló bizottságnak. Az új szabályrendelet a mai nappal életbe is lépett.

Utána az aradi rendőrkvasztura átíratát olvasták föl, melyben a rendőrkvasztor kéri az interimár-bizottságot hogy a város járuljon hozzá a rendőrség dologi kiadásaihoz. Az interimár-bizottság több hozzászólás után a rendőrkvasztor kérését elutasította azzal az indoklással, hogy a városnak nincs erre költségvetési fedezete, másrészt a rendőrség állami intézmény és az ott előforduló dologi kiadások az államkasszát terhelik.

Utána a bizottság több árlejtést tűzött ki, főbbek között kisebb-nagyobb méretű víziórára, melyek a városi vízmű részére kellenek és a Select-mozgó büfé és garderober bérbeadására, mert a régi bérlőnek szerződése lejárt.

Mélységes részvét kísérte utolsó útjára

Arad egész társadalma résztvett a tragikus halált halt aradi igazgató-főorvos temetésén — Gyászbeszédet a ravatalnál — A temetési menet útja — Bucsuztatók a sírnál — Edesanyja mellé temették az elhunyt igazgató-főorvost

Arad egész társadalmát mélyen megrendítette *Albu István* dr. tragikus halála. A szerencsétlen sorsu igazgató-főorvos holttestét lakásán ravatalozták föl. Koporsójához a tegnapi nap folyamán számos vidéken lakó ismerőse érkezett, de a mai napon újra igen sok régi páciense is felkereste, akik eljöttek, hogy utolsó istenhozzádót mondjanak *Albu István* dr.-nak.

A család intézkedésére a temetés ma délelőtt fél 11-kor ment végbe. Már tíz óra előtt gyülekezni kezdtek Arad társadalmi életének előkelőségei és testületileg jelentek meg az Aradon levő egészségügyi intézmények, a poliklinika, a kórház, a gyermekkorház, a *Therapia-* és *Pozsgay-*szanatórium vezetői és orvosi kara is a ravatalnál.

A koporsó beszentelése

Az intézet előtt baldachint állítottak fel, a fővá a gyászszertartás alatt a koporsót helyezték. Körülötte pedig százan és százan állottak, gyásszal a szivben, könnyel a szemükben.

A Malygin nem találja Amundsen nyomát

Visszatér, szovjetország-kikötőjébe a sarkkutató cirkáló

Moszkvából jelentik: Malygin jég-törő szerda este óta a Teplitzi tengerből felé közeledik. A Rudolf trónörökös földjén, ahol 1903-ban és 1904-ben az amerikai Ziegler által szervezett és Fiala vezetésével elindult második sarki expedíció telet, megtalálták Ziegler deszkakunyhóját. Benne könyvekre, könyvtárcsákra és egy megpenészesedett sarki öltözetre bukkantak. A part tele van szörva különféle konzervdobozokkal. Amundsennek semmi nyomát sem találták, ellentétben azzal, amit Fiala nyomatókkal állított. A Rudolf trónörökös földjén emléktáblát hagytak.

Az északról jövő nagy jég-tömbök arra kényszerítették a Malygin jég-törőt, hogy lemondjon a magas szélességi fokon tett hajózási rekord megjavításáról.

ben és meghatottan várták a szertartás megkezdését. *Morusca* archimandrita tegnap este a család tagjainak jelenlétében beszentelte a holttestet és az egyházi aktusnak befejezése után lezárták a koporsót.

A klérus ma délelőtt tíz óra után *Morusca* archimandrita vezetésével ismét rövid imát mondott a koporsónál. A bodrogi zárdafőnöknek *Georgiu* főesperes, *Stana* szentszéki ülnök, *Vatian* esperes és *Turic* esperes segédkeztek. Az ima befejezése után *Demian Aurel* dr., *Vicas Gyula* dr., *Buteni* esperes, *Petru* Áron és *Albu Cornel* dr. levitték a koporsót az udvaron álló baldachin alá. A koporsó után a családtagok által támogatva ment *Albu István* dr. özvegye, aki a nagy csapástól összetörve, a koporsó melletti széken ülve vett részt a szertartáson.

Az aradi „*Armonia*” vegyes énekkara *Lipovan* János tanár vezetésével gyászzenevel kezdte meg a szertartást. *Morusca* archimandrita imája és *Georgiu* főesperes gyászbeszéde után az egészségügyi miniszterium, a bucaresti egyetem dekanatusa, valamint tanári kara nevében *Radu Cornel* dr. főorvos, interimár-bizottsági elnök mondott bucsuztatót. Beszédében kiemelte az elhunyt érdemait, amelyeket az aradi bábaképző-intézet és szülészeti klinika megszervezése körül szerzett.

Katonai tiszteletadás

Utána *Vicas Gyula* dr. az aradi orvosi kar és az elhunyt jóbarátai nevében vett búcsút *Albu István* dr.-tól. Beszédében kifejezésre juttatta, hogy Arad orvos-társadalma nemzeti és felekezeti különbség nélkül tisztelte *Albu István* dr.-t, akinek elhunytát pótolhatatlan veszteséget jelent Arad orvostársadalmára nézve. Beszéde végén könyvezve csókolta meg a koporsót, amely az életben legjobb barátjának földi maradványait rejtette magában.

Santai József dr. a klinika orvosi karának és ápolószemélyzetének nevében vett örök búcsút az eltávozott igazgató-főorvostól.

A bucsubeszéd elhangzása után ismét az

Lysoform minden baktériumot megöl és kiváló szagtalanító

A hölgyek mindenütt a Lysoformot használják, mert az intim toalett ideális fertőtlenítő szere. A Lysoform népszerűségét annak tulajdonságának köszöni, hogy minden mikrobát megöl és a ténynek, hogy csodálatos szagtalanító.

Az elegáns hölgyek, akik testük ápolására kiváló gondot fordítanak, tudják, hogy szappan és víz nem elegendő a higiénikus tisztaság fentartására.

Használjon Lysoformot. Csakis zöld üvegekben kapható, sohasem himérve.

Lysoform

énekkar adott elő gyászdalokat, majd a család férfitagjai vették fel a koporsót, amelyet a *Batthyány* uccában álló kocsihoz tettek fel. Szemben az épülettel az aradi 93. gyalogezred díszszázada állott a katonazenekarral s míg a zenekar gyászdalulót intonált, a díszszázad fészes „vigyázz”-állásban adta meg a végtisztességet *Albu István* dr.-nak, aki tartalékos ezredorvos és a Román koronarend parancsnoka volt.

A menet ezután a Széchenyi ucca és a József főherceg-uton át haladt a *Variassy József* uccán végig. A megyei közkórház előtt egy percre megállott a menet, mialatt a kórházi kápolna harangja bucsuztatóra csendült meg... A *Variassy József* ucca végén, a gyermekkorháznál ismét megállott a temetési menet a hidnál, amely a várost elválasztja a temetőbe menő úttól, ahol a papság rövid imát mondott.

Gyászbeszéd a sírnál

A felsőtemetőben a családi sírkert előtt már nagy tömeg állott s várták a menet megérkezését. A sírnál *Pescariu János* dr. aradi közkórházi főorvos és *Boteiu* dr. orvosvezetés tartottak meghatott bucsubeszédet.

A papság rövid imája után *Albu István* dr. elpihent edesanyja mellett.

A sírt, amely *Albu István* dr. magába rejtette, a koszorúk tömege borította be, amelyeket a rokonság, ismerősök és az egyes intézmények kioldottak a család gyászában való részvételük jeléül.

A klinikát és bábaképezdét, melynek megteremtése az elhunyt *Albu István* dr. nevéhez fűződik, egyelőre *Schmidt János* dr. aradi kórházi főorvos vezeti. Az utódja feletti végleges döntés az egészségügyi miniszterium hatáskörébe tartozik.

Az aradi mozik mai műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ. Ma utoljára, Kálmán Imre operettjének filmváltozata: *A FARSANG TUNDÉRE* (Farschingsfee.) Főszereplők: *Anny Ahlers*, *Verebes Ernő*, *Walter Janssen*, *Harry Halm* és *Szöke Szakáll*.

Fél 5, 6, fél 8 és negyed 10 órakor.

ELITE MOZGÓ. Ma utoljára: *EMBER EMBER ELLEN*. Nagyszerű dráma, *Harry Piel*-el a főszerepben.

3. fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor.

GRADISTE MOZGÓ. Utoljára: *KI A TETTES?* Bünyűgyi dráma. Főszereplők: *Kurt Geron*, *Hanni Welss*, *Gritta Ley* és *Fritz Kampers*.

5, 7 és 9 órakor.

GAI MOZGÓ. *KALANDOROK KIRÁLYA*. Dráma. Főszereplők: *Ivan Mosjoukine*, *Brigitte Helm* és *Heinrich George*.

H I R E K

Aradi tennisz bajnok romantikus házassága Budapesten

A tennisznek egyik hivatott művelője volt Aradon Dörner László, aki több versenyen vett részt és mint tennisz bajnok Románia határain túl is ismertté tette nevét. A fiatal tenniszjátékos a közelmúltban a professzionista játékosok közé kérte átminősítését, amelynek megtörténte után Budapestre költözött, ahol három előkelő magyar klub szerződtette a fiatal játékost, mint tenniszosztályaiak trénerét. Dörner László mint professzionista szerencsésen helyezkedett el és a kluboktól kapott fizetések a jelenlegi viszonyok között is gond nélküli megélhetést biztosították számára.

Ma azután érdekes eljegyzési hír érkezett Aradra, amely arról számol be, hogy az aradi származású Dörner László házasságot kötött Budapesten Ackermann Annuskával.

Dörner László Aradon lakó szüleit néhány héttel ezelőtt felkereste a fiatal menyasszony édesapja, aki személyesen is tudatta velük az eljegyzést, s elmondta, hogy leánya, aki egy nagyvállalatnál tisztviselő, a délutáni tenniszeknél ismerkedett meg Dörner Lászlóval. A fiatal tréner szeretettel foglalkozott Ackermann Annussal, mint játékosal és ez a szeretet csakhamar szerelemmé fejlődött az ifjú tréner és növendéke között.

A fiatal növendék a közelmúltban egy versenyen is részt vett, amelyet megnyert, s amely után Dörner László nemcsak mint tréner, hanem mint kérő is jelentkezett Ackermann Annuskánál, aki boldog örömmel egyezett bele a házasságba.

A fiatal Dörner László — aki ma délelőtt óta hívese Dörner Lászlónak — rokoni kapcsolatok is fűzik az aradmegyei Újszentanna községhez, Édesapja, aki ma Pesten egy vállalat igazgatója, újszentannai családból származik, s midőn az eljegyzés hírére meghozta az Aradon lakó Dörner éleket, meglátogatta Szentannán lakó rokonait, a többi Ackermannokat.

Dörner László házassága Arad uritársadalmában, amelynek a fiatal és szimpatikus tenniszjátékos kedvelt tagja volt, élénk feltűnést és örömet kelteft.

— **IDŐPROGNÓZIS.** A meleg enyhülése, zivatarra hajlamos idő várható!

— Bankett a repülőnap vendégeinek tiszteletére. Az aradi repülő-ünnepségekre ideérkezett vendégek tiszteletére ma este népes társasvácsora volt a „Dácia” udvari helyiségében, amelyen számosan jelentek meg Arad társadalmának előkelőségei is. A vacsora folyamán Tatarescu szenátor, az ARPA elnöke meleg szavak kíséretében emelte poharát Aradváros és Aradmegye közönségére. A felköszöntőre előbb Serbanu dr. prefektus, majd Radu Cornel dr. intédimár bizottsági elnök mondtak meleg szavakkal köszönetet.

MINDENKIRE RÁVOSOLYOG EGYSZER A SZERENCSE!!!

Csak meg kell találni a szerencsés pillanatot.

Egy ilyen szerencsés lehetőséget nyújt mindenkinek az erdélyi zsidó kórházak sorsjátéka, amelyen kis szerencsével

egy milliót nyerhet.

Vegyen 100 lejért egy sorsjegyet és próbálja ki a szerencsését.

ZSIDÓ KÓRHÁZEGYESÜLETEK KÖZPONTI SORSJÁTÉKINTÉZŐSÉGE,
CLUJ, Piața Unirii 20.

— Rusu Mihály kinevezése. Bucurestiből jelentik: A kormány ma kiadott rendelete szerint, Rusu Mihályt, a Vointa Poporului főszervezőjét, az országos közigazgatási tanács feli. gyel. j. vé. nevezte ki.

Uj kormányformára tér át Jugoszlávia

Ideiglenes kabinet váltja fel a jelenlegi kormányt — Uj választási törvény alapján alakul meg az uj kormány

Belgrádból jelentik: Beavatott forrásból származó hírek szerint, augusztusban megkezdődik a jelenlegi kormányforma új alapokra fektetésének munkája. Ez egy szersmind azt jelenti, hogy a kormány ideiglenes kabinetnek adja át a helyét, amelynek tag-

jai oly személyiségek lesznek, akik pártállásra való tekintet nélkül, hozzájárulnak a király programjához. Ez a kormány új választási törvényt dolgozna ki és az ennek alapján összeülő parlament erőviszonyainak megfelelően alakulna meg az új kormány.

Agyonvert a jégeső két gyermeket

5 dekás jégdarabok estek a Dunánál — Megsemmisült Deák Ferenc szülőháza — Budapesten 30 ezer pengő a kár — A Balatonvidék bortermése teljesen elpusztult

Zalaegerszegről jelentik: A tegnapi jégverés és vihar különösen a Dunántulon okozott hatalmas pusztításokat. Vasváron a mezőn Pallósi Mihály két fiát, futás közben érte utól a jégeső, amely a fejükön oly súlyos sérüléseket ejtett, hogy mindkét gyermek ott-hon belehalt sérüléseibe. Kovács Kálmáné vasvári asszonyt agyonsújtotta a villám. Szig-

ligeten Eszterházy Pál herceg istállójába csapott be a villám és tizenkét szarvasmarhát megölt. A herceg lemért egy darab jeget, amely meghaladta az öt dekát. Sőtörön a vihar Deák Ferenc szülőházát megsemmisítette. Budapesten 30.000 pengő kárt okozott az orkán, a Balaton mellékén pedig a borvidék termőképessége még a jövő évre is megsemmisült.

A „késcsinálta” menyasszonyok

Kétségkívül moliéri a történet! Az osztrák-csehszlovák határon levő Graefendorf községben Marchart Ervin tizenkilenc éves és Schwee Hans huszonnégy éves fiatalemberek öt cigarettába fogadtak, hogy melyiküknek sikerül megcsókolnia a falu legszebb leányát. Szerdán a két fiatalember találkozott egymással és mindketten azt állították, hogy a leányt megcsókolták és ez alapon követelték a cigarettát. Efelett összeveszték. Veszekedés közben Marchart kést rántott és kétszer mellbeszurta ellenfelét, majd pedig amikor ez eszméletlenül összeesett, revolverrel is rálőtt. Schwee nyomban meghalt, a gyilkost elfogták. A falubeli leányok között most nagy versengés folyik. Majdnem valamennyi azt állítja, hogy őt vagy a gyilkos Marchart, vagy a meggyilkolt Schwee megcsókolta s így kétségtelenül ő a legszebb leány a faluban. A gyilkos leány nem nyilatkozik és Graefendorfban harminchat leány jár fekete ruhában és kisírt szemekkel. A völégényüket siratják. Az egyik rész azt állítja, hogy az ő völégényét meggyilkolták, a másik pedig, hogy ártatlanul becsúgták. A mélyen sujtott „menyasszonyok” közt már súlyos összeütközésre került a sor. Vanitatum vanitas...

— Átreformálják a román munkásbiztosító törvényt. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztériumban napok óta lázas munka folyik a munkásbiztosító törvény elkészítése körül. Az új munkásbiztosító törvényben revízió alá veszik a békéltetési jogot, a kollektív szerződést és a betegsegélyező pénztár kérdését. Az átreformált törvényt a parlament első őszi ülészakára már be fogják terjeszteni.

— Holländer Lilly pár heti tanulmányuttra Budapestre utazott.

Iskolai - intézeti

fiu- és leány
fehérneműt és ágyneműt
olcsó árban készít:

RUTTKAY és BOTYE

fehérnemű-kelengye vállalat
Arad, mezeyházával szemben.

— Eljegyzés. Wagner Béla és Magyar Klára (Arad) jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

Holub Honka (Galsa), Albin Riédli (Zagreb) jegyesek.

— Szeplők, májfoltok és pattanások ellen használja a már 40 éve kitünően bevált Kárpáti Benzoe-crémet, melynek bőrápoló hatása utolérhetetlen. Készíti Kárpáti János gyógyszer-tára Aradon. Kapható Drogeria és Parfümeriákban. Ne fogadjon el csakis Kárpáti nével ellátott eredeti leplombált dobozt.

— Öngyilkos textilgyári munkás. Kohner József 34 éves aradi lakos, aki a textilgyár épületében lakik, ma este öngyilkosságl szándékból hét luminál-paszttal vett be. Tettének oka eddig ismeretlen. Állapota nem súlyos.

Tovább lángol a moreni-i pokol

Fjaskót vallott az amerikai mérnökök kísérlete is a csökönyös szondával szemben

Moreniből jelentik: Ma délelőtt összegyűltek az állami szakértők és a Romániában tartózkodó amerikai mérnökök Moreniban, hogy megkíséreljék a már ismertetett tervek alapján a három év óta lángoló petróleum-szonda eloltását. Az eredeti terv szerint 300 vagon vizet zudítottak a szonda szájára, ami azt előzta volna, hogy a környéken uralkodó rettenetes hőséget csillapítsa és ezáltal hozzáférhessenek a tűz kráteréhez a robbantó munkások. A robbantást szintén elvégezték az elkészített tervek alapján, de ez nem hozta meg a kívánt eredményt, mert a szonda a robbantás után változatlan hevességgel lángolt tovább.

— Csak januárban lép életbe az építkezési törvény adókedvezménye. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet küldött szét, a melyben közli a pénzügyigazgatóságokkal, hogy az építkezési törvény 17-ik szakasza, amely az új ingatlanok adókedvezményeire vonatkozik, csak január 1-én fog életbelépni és így az ingatlanadókat az 1931 évre a régi rendszer szerint kell kivetni és behajtani.

— Nehéz székelésben szenvedők, akiknek az agyvértódulás, a fejfájás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József viz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul. A Ferenc József keserűviz gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Hány egyetemi hallgatót vesznek fel a magyarországi egyetemekre. Budapestből jelentik: A kultuszminiszter megállapította a következő tan-évre az egyetemi hallgatók fakultások szerinti létszámát. Eszerint a budapesti egyetemekre 350 jogászt, 200 orvostanhallgatót, 300 bölcsészt, 400 közgazdászt és 270 műegyetemi hallgatót vesznek fel, míg a vidéki egyetemekre és pedig a szegedi, debreceni és pécsi egyetemekre 550 joghallgató, 190 orvostanhallgató, 210 bölcsész, 60 természettudományi szakos és 70 hittudományi szakos egyetemi hallgató iratkozhat be.

— Délelőtt 10 óráig lehet csak zárórát hosszabbítani Aradon. Az aradi rendőrség erkölcsrendészeti osztálya közli, hogy azok a kávéház-, vendéglő-, vagy korcsma-tulajdonosok, akik ezentul valamelyik nap zárórahosszabbítást akarnak, azt egy nappal azelőtt jelentsék be. A pénzügyigazgatóság ezentul a zárórahosszabbításért járó díjakat csak délelőtt tíz óráig fogadja el.

Meghalt Bogáts Imre Rajner aradi minorita lelkész

Gyászistentisztelet lesz hétfőn a Minorita-templomban

Aradváros katolikus társadalmát nagy veszteség érte. Bogáts Imre Rajner, az aradi Minorita-rendház értékes és érdemekben gazdag tagja, tegnap, hosszas szenvedés után, 41 éves korában elhunyt Marosvásárhelyen, ahová lelkigyakorlatok vezetése miatt utazott.

Bogáts Rajner Arad katolikusága előtt köztisztviselőként álló, kiváló lelkész volt, aki nagy műveltsége és kitünő szónoki tehetsége révén, hívei körében nagy kedveltségre tett szert. Csákmánytáson született, majd 23 éves korában a franciskánus szerzetesrend tagja lett. A Minorita-rendbe csak öt év előtt lépett be, előbb Nagyenyedén, majd rövid idő múlva Aradon működött s a középiskolákban nevelte a katolikus ifjúságot a hitéletre. Évek óta nagyfokú vérszegénységben szenvedett, ugyanarra, hogy két ízben már lemondtak orvosai az életéről, s csupán vérátömlesztéssel segíthettek rajta. Betegsége azonban most olyan erővel vette hatalmába, hogy nem volt többé segítség. Marosvásárhelyen, ahol július elejétől kezdve tartózkodott, hirtelen rosszul lett, beszállították a szanatóriumba, ahol tegnap, hosszas és kínos szenvedés után meghalt. Az elhunytért hétfőn délelőtt 9 órakor gyászistentiszteletet tartanak az aradi Minorita-templomban.

Halálozás. Menczer Gábor életének 66. és házasságának 42-ik évében, hosszú, kínos szenvedés után elhunyt. Gyászolják felesége, gyermekei, testvérei és unokái. Temetése folyó hó 7-én délután fél 5 órakor ment végbe a *Deák Ferenccs* 43. számú gyászházából.

Gyűző Alfred a budapesti stúdióban. Gyűző Alfred, az aradi közönség kedvelt komikusai, aki most Budapesten él, a budapesti stúdió vasárnapi műsorán, hat óra negyvenöt perckor, három egyfelvonásos keretében fellép. Aradi hívei közül bizonyára sokan fogják holnap délután a rádióban meghallgatni kedvencüket.

Piccard professzor — akarata ellenére világrekorder. Párisból jelentik: A Nemzetközi Léghajózási Szövetség legújabb hivatalos jelentésében tiltakozásuk ellenére — világrekordernek jelenti ki a sztratoszféra bátor kutatóit, Piccard professzort és asszisztensét, Kipfert. A jelentés így szól: „Mint nemzetközi és világrekorder ismerjük el az A osztály (szabaddal) 8-ik kategóriájában (4000 köbcéntiméter tartalommal belül) indult Piccard professzor és Kipfer Pál urak teljesítményét. Felszállás: Augsburgban. Leszállás: Oberurgl-gleccser. Idő: 1931 május 7-én. Magasság: 15.781 méter”. — A világ sporttörténetében egyedülálló eset, hogy valaki akarata ellenére legyen világrekorder.

Bárhol megjelent vagy hirdetett könyvet SANDOR FERENC-nél keressen.

— A szegedi Winkler-cég 50 százalékos kvótát ajánlott fel a korábbi 75 százalék helyett. Szeged legnagyobb faipari vállalata, a Winkler Festvérek cég ma délelőtt csöndönkívüli kényszeregyezséget kért maga ellen. A cég már korábban moratóriumot kért és egyezségi tárgyalásokat folytatott hitelezőivel, amelyek nem vezettek eredményre, úgy, hogy a hitelezők csődöt kértek a cég ellen. Ma lett volna a csödtárgyalás, mire a cég kényszeregyezség megindítását kérte. A passzívák kétmillió pengőre rugnak, amellyel szemben az aktívák értéke egymillió kétszáz ezer pengő. A vagyonszerzésre ingatlan. A cég ötven százalékos kvótát ajánlott fel. A csödnívítési kérelem előtt a cég 75 százalékos kvótát ajánlott fel, a hitelezők a család tagjainak garanciáját kérték, mit a cég nem tudott megszerezni. Így hiúsult meg az egyezség.

— **Besurranó tolvajok betörték egy aradi lakásba.** Tischler György Strada Vultur 21. szám alatti lakos ma feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik távollétében lakásának ablakán át behatoltak hálószobájába és onnan két rend ruhát vittek el. A rendőrség bevezette a nyomozást.

LEGUJABB

Románia ráfizet a Hoover-tervre

Venizelos nagyfotosságu tárgyalása Bucurestiben — Egységes állásfoglalás Románia, Görögország és Jugoszlávia között

Bucurestiből jelentik: A Lupta Venizelos bucuresti-i látogatásával kapcsolatban, rendkívül érdekes cikkeket közöl. A lap értesülése szerint ugyanis a látogatás idejére Ghica külügyminiszter is hazaérkezik. Ugyancsak megérkezik Marinkovics jugoszláv külügyminiszter is és a három állam képviselője megbeszéléseket fog tartani, melyeken főleg gazdasági vonatkozású kérdéseket fognak megvitatni. A tárgyalásokon ugyan-

is a Hoover-terv következményeit fogják megvitatni. A három állam a Hoover-tervre ráfizet és főleg Görögország és Jugoszlávia költségvetését érinti érzékenyen az Egyesült Államok elnökének terve. A Hoover-terv következtében Románia is szenved, mert sokkal nagyobb az az összeg, amelyet jóvátétel fejében az évben kapna, mint amelyet ki kellene fizetnie. A három államférfiu most egységes eljárást kíván megbeszélni az előállított helyzettel szemben.

Megállapították a budapesti szerelmi dráma lefolyását

A gyilkos nő egy közismert bőröndkereskedő özvegye

A rendőrség a megdöbbentő szerelmi dráma ügyében teljes apparátussal bevezette a nyomozást és mint budapesti tudósítónk a késő éjszakai órákban jelenti, a rendőrségnek a következőket sikerült megállapítania:

A nő, aki a gyilkosságot elkövette, majd pedig saját maga ellen fordította a fegyvert, a rendőrségi nyomozás szerint özvegy Braun Dezsőnével azonos, akinek férje, egy ismert budapesti bőröndkereskedő, nemrégiben halt meg. Dr. Róth Andor már hosszabb ideje viszonyt folytatott az özvegygel, akivel most azonban már szakítani akart. Braun Dezsőné ennek ellenére nem tárgyalt mellőle és amikor látta,

hogy az ügyvédet nem lehet elhatározásától eltántorítani, úgy döntött, hogy családijához való elutazása előtt végez vele.

Ma délután ismét felkereste és amikor az ügyvéd újból hangsúlyozta, hogy válniok kell, kijelentette, hogy erről hallani sem akar. Kettőjük között hosszas szóváltás fejlődött ki, amely az fejezett be, hogy özvegy Braun Dezsőné előrántotta a magával hozott és elkészített ecetsavas üveget, annak tartalmát dr. Róth Andorra öntötte, majd pedig az ügyvédet és saját magát agyonlőtte. Az előre megfontoltságot egyébként bizonyítja az a cédula is, amelyet ridiküllében találtak.

Huszmillió nyakláncot loptak Bécsben

Száztíz darab mogyorónagyságu igazgyöngyből állott a nyaklánc.

Bécsből jelentik: A bécsi társaságokban jól ismert Reitzes báróné tegnap bevásárlási utra indult és ismeretlen tettes ellopta gyönyörű gyöngynyakláncát, amelyben óriási értékű, mogyorónagyságu igazgyöngyök voltak. Az egyes lapok szerint a 110 darab gyöngy értéke 400.000 schilling, más lapok azonban egymillió schillingre becsülik a nyaklánc értékét.

— Szabadlára helyezte a vádtanács a kommunista-propagandával vádolt aradi lakosokat. Az aradi törvényszék vádtanácsa Ramonteanu Coriolan dr. elnökletével, ma délelőtt foglalkozott a napokban letartóztatott Braun Béla és Nagy János ügyével, akiket kommunista-propaganda vádjá miatt helyeztek letartóztatásba. A vádtanács mindkettőjüket szabadlára helyezte, a döntés ellen azonban az ügyészség felfolyamodással élt a táblához s annak döntéséig letartóztatásban maradtak.

— Dr. Haber József szülész és nőorvos lakását és orvosi rendelőjét Bulevardul Carol (volt Erzsébet-körut) 79. alá helyezte át. (Rendel délután 3-6-ig.)

— Dr. Korányi Barna v. körhízi főorvos, szakorvos, hazaérkezett, rendelését megkezdte.

— Orvos úr. Dr. Eutwák rendelőjét Strada Consistoriului (volt Batthyány-uccal) 17. szám alá helyezte át. Rendel délután fél 3-5-ig.

— Jakobi Gyula íenfist augusztus hóban rendel délelőtt 9-12-ig, délután 4-től fél 7-ig.

— Talált tárgyak árverése az aradi rendőrkveszturán. A belügyminisztérium rendeleté alapján, az 1928-1930. években talált tárgyakat szeptember 8-án délelőtt kilenc órai kezdettel elárverezik az aradi rendőrkvesztura udvarán. A jelzett napig igazolás ellenében a talált tárgyak kiválthatók.

— **Megalakítják a mezőgazdák szövetkezetét.** Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium ma terjedelmes körlevélben felhívja az összes gazdákat, hogy a saját érdekükben szövetkezetekbe tömörüljenek. A minisztérium azzal indokolja felhívását, hogy az ország különböző részein a búzának különböző árai vannak, amit ki kell küszöbölni. A szövetkezet székháza Bucurestiben van, a Str. Brezoianu 2. szám alatt. A körlevél felhívja a gazdákat figyelmét arra, hogy míg a buza ára Rofterdamban 26.000 lej vagononként, addig Brailában 29-30.000 lejt adnak érte, természetesen beleszámítva az export-prémiumot is.

— **Idegen kommunista propagátort fogtak le Aradon.** Az aradi rendőrségre ma előállították Bartus László 28 éves magyar állampolgárt, akiről utóbb kiderült, hogy jogtalanul tartózkodik Romániában, mivel utlevele nincs rendben. Bartus László tegnap este az egyik aradi korcsmában kommunista propagandát fejtett ki és a rendőrségre ezért állították elő. Kihallgatása után át fogják tenni a határon.

— **Elfogtak egy aradi kalandornőt.** A hunyvádmegyei Branistea községbeli csendőrség ma előállította az aradi rendőrkveszturára Márton Erzsébet 21 éves leányt, akit az aradi rendőrség már régebben különböző bűncselekményekért körözött. Márton Erzsébet ugyanis nemrégiben Aradon különböző értékű tárgyakat és ruhaneműket lopott, majd pedig eltűnt. Hunyvádmegyében Marinescu Mária néven működött és erre a névre hamis iratokat is szerzett be magának. A branistea csendőrségnek most végre sikerült elfognia és beszállítania Aradra. Márton Erzsébet lelkét egyébként az aradi lopásokon kívül, egyéb bűn is terheli. Brassóban ugyanis nemrégiben nagyobb szabású ékszerlopást követett el és emiatt a brassói rendőrség szintén körözö-levelet bocsájított ki ellene.

— **Az új légitűcsoda felszentelése.** New-Yorkból jelentik: Tegnap zajlott le impozáns keretek közt New-Yorkban az „Acron” nevű léghajó felszentelése. Az új légitűcsót, amely méreteiben felülmúlja a Zeppelint, és kétszázhatvan méter hosszú, Hoover elnök szentelte fel. Ugyanakkor többszáz galambot engedtek el a szélrózsa minden irányába, hogy galambposta viáve hírvil az új légitűcsoda felszentelését.

A napokban jelenik meg a magyar óceánrepülők emlékirata

Hatalmas képanyaggal illusztráltan adják ki Budapestén Endresz és Magyar művét

Az emberiség történelmében a diadalmos hadvezérek, bölcs államférfiak s igazságos fejedelmek létele mellé soha el nem fakuló betűkkel vésődik be azoknak a lánglelkű hősöknek a neve, akik dacolva minden veszedelemmel és halállal, megkísérelték a lehetetlent, hogy az emberiség sorsát előbbre vigyék. A szellem felséges erejével legyőzék az őstermészetet. A győztes ember megjeleni az Északi és Déli Sarkon, utat vágott az ismeretlen Óserdőkön keresztül, megmászta a leghatalmasabb hegycsúcsokat és dicsőségének tetőpontján a levegőbe emelkedett és átröpült az Óceán felett.

Columbus, Magalhães, Stanley, Andre, Nansen, Sven Hedín, Peary, Shackleton, Amundsen, Nobile, Eckener, Byrd, Lindbergh nevei mellett diadalmasan csendül meg most két magyar férfinek neve is, akik ezer nehézség között, nagy emberi célokért hevülve, szegényes eszközökkel, de csodálatos bátorsággal átröpültek az Óceánt. Endresz György és Magyar Sándor megdöntötte a távolsági repülés világrekordját, amikor Harbour Graceból huszonöt óra alatt Bicskőig repült s az emberi haladás lobogóját meghordozta a legnagyobb tenger és hét ország földje felett.

Nincs az a szárnyaló fantázia, amely csak nyomába is érhetne annak a lelket szorító izgalomnak, amit egy ilyen nagy emberi vállalkozás jelent. Endresz György és Magyar Sándor könyve az emberi fejlődésnek egyik legnagyobb dokumentuma, — de egyben a küzdő, hősi és diadalmos emberi léleknek legszebb vallomása is.

Ebben az emlékiratban feltárul a két pilóta küzdelmes multja, ahogy még gyermeklelkükben a repülés vágya megszületett, ahogy terveik és vágyaik fámadtak, és a bizonytalan érzésekből kialakult a nagy cél. Lépésről-lépésre világosodik meg ez az egész küzdelem, ahogy a bizonytalan ferveből diadalmos tett robbant ki. A hosszú hónapok vergődése, amíg az anyagi feltételeket előteremtették. Kínódások és gyötörések, ahogy a külső körülmények újra és újra elodázták az indulás pillanatát. Végül a diadalmos huszonöt óra, ahogy két világrész között átröpültek a halállal és pusztulással fenyegető tengert.

Endresz György és Magyar Sándor emlékiratait Pimkösti Andor és Rózsahegy László rendezte sajtó alá, kiknek írói egyénisége biztosítja ennek a könyvnek tudományos értékét és minden politikától mentes irodalmi tisztaságát. Hatalmas képanya egészíti ki ezt az izgalmas riportot, amelyekben az egész nagy utat összes részleteivel megélevedik.

Endresz György és Magyar Sándor emlékiratait minden idők legizgalmasabb és legerdekesebb magyar könyve lesz.

Színház — Irodalom — Művészet

* **Darvas Ernő kacagó-estéi.** A Nyári Színházban szenzációs két estély lesz augusztus tizenötödikén és tizenhatodikán, szombaton és vasárnap este. Az első estén öt kacagató vígjáték kerül műsorra és ennek mindegyike a budapesti színházak legjobb repertoárjából kerül ki. Az együttesben Darvas Ernő, az erdélyi magyar színjátszás kiváló kvalitásokkal rendelkező művésze is fellép és ez alkalommal ismerkedik meg az aradi közönség a fiatalabb generáció kiválóságaival is. Berecz Mancsi, a fiatal szubrett, Pokár Rózsi, Jávor Alfréd, Bihari Géza, Aradi György, Gém Imre, Pap Margit vesznek részt az együttesben. Másnap, vasárnap a Potyautas, ez a szenzációs, óriási sikert aratott kasszadarab kerül bemutatásra.

* **Képzőművészet a lippai Casinóban.** Id. Asgán István, a jónévi erdélyi festőművész, aki a közelmúltban Lippára költözött, augusztus hó 16—26-ig a lippai Casino nagytermében kiállítást rendez. A megnyitás ünnepélyes keretek között történik: Gyergyói Gyula főgimnáziumi tanár és Pálur István református lelkész tartanak előadást a festőművészetről. Az érdekesnek ígérkező előadás és képzőművészet előadás nemcsak Lippa, de egész Erdély műértő közönsége érdeklődéssel tekint

SPORT KÖZLÖNY

Erdekes küzdelmei voltak ma az AKE teniszversenyének, minden számban eljutottak a döntőig

Nyílt küzdelmek lesznek a döntőkön — A férfi-egyesben és az I. osztályú férfi párosban lesznek a legszebb küzdelmek

Az AKE nemzetközi teniszversenye eljutott a befejezéséhez. Már minden egyes számban csak a döntő küzdelmek vannak hátra és mindenütt kialakultak a helyzetek. Érdekes küzdelem lesz az I. osztályú férfi-egyesben, ugyancsak az I. osztályú férfi-párosban is. De nagy érdeklődés nyilvánul meg mindkét osztályú női-egyes iránt is.

Ma érdekes küzdelmeket bonyolítottak le, a legnagyobb jelentőségű talán a *Novotni-Nedbalek*-pár előretörése az I. osztályú férfi-párosban. Ugyancsak méltán kellett meglepetést a fiatal *Ungár* jó játéka.

A szombati játékokról beszámolónk a következő: Férfi-egyes I. osztály: *Botez-Silberdori* 4:6, 6:1, 6:4. *Cantacuzino-Nedbalek* 10:6, 2:6, 6:1. Az elsőség kérdése *Cantacuzino* herceg és a *Novotni-Botez* küzdelem győztese között fog eldőlni. Tekintettel *Novotni* nagy formájára, benne látjuk az elődöntő győztesét, de nem lehetetlen, hogy a most jó formára feljutott kiváló versenyző, *Botez* legyőzi cseh ellenfelét. Akár *Botez*nek, akár *Novotni*nak kell megküzdenie *Cantacuzino*val, nehéz küzdelem lesz, mert a három játékos körülbelül egy kvalitású, a győzelem csupán pillanatnyi diszpozíció, illetve indiszpozíció függ. A küzdelem teljesen nyílt és ennek a számnak győztesét nem lehet előre bejósolni.

Női egyes I. osztály: *Liszka Mancsi-Frölichova* 2:6, 6:4, 6:4. *Ritscherné-Somogyi Klári* 6:4, 4:6, 6:3. *Wienerné-Aszlán Baba* 6:3, 7:5. Hatalmas meglepetést keltett a váradi *Liszka Mancsi* győzelme a cseh *Frölichova* felett, de váratlan *Somogyi Klári* veresége, ugyancsak *Wienerné* győzelme *Aszlán Baba* felett. *Somogyi Klári* és *Aszlán Baba* kiesésével aradi versenyző nem szólhat be az elsőség kérdésébe. A döntő küzdelmet *Wienerné* fogja megvívni a *Ritscherné-Liszka Mancsi*-meccs győztesével. Itt valószínű *Wienerné* elsőse.

Vegyes-páros I. osztály: *Novotni, Frölichova-Szász, Br. Kemény Erzsébet* 6:1, 6:3. *Botez, Giurgiutné-Welwárt, Arató Klári* 6:2, 2:6, 6:4. *Nedbalek, Aszlán Baba-Silberdori, Halászné* 7:5, 7:5. *Réthy, Ritscherné-Cantacuzino, Somogyi Klári* 4:6, 6:1, 6:2. A döntőket vasárnap délelőtt játsszák le, itt elkeveredett

O **Wetzer** akvirál. Pécsről jelentik: *Wetzer*, aki most az eltávozott *Kertész II.*-től átvette a *Ripensia* tréningjét, levelet írt Pécsre, a Pécs-Baranya játékosának, *Krebsz*nek, amely levélben Temesvárra hívja a kitűnő pécsi hátvédet. A magyar sportkörök felháborodással tárgyalták *Wetzer* játékosbirtását. *Krebsz*nek jó polgári állása van és így nem hagyja ott Pécsét.

O **Olasz-magyar atlétikai viadal lesz vasárnap.** Budapestről jelentik: Hatalmas érdeklődés előzi meg a két nemzet közötti atlétikai viadalt, a szakértők azt tartják, hogy a mult-kori Berlin-Budapest atlétikai viadal 10 ezres nézőszámát megdönti ez az összecsapás. Valószínű a magyar team győzelme.

O **A Ripensia Szebenben.** A *Ripensia Szebenben* két mérkőzést játszik, első napi ellenfele a *HTV* lesz, míg másnap, hétfőn a *Soimi* ellen fog játszani. Valószínű, hogy ezeknek a mérkőzéseknek folytatása lesz és így remény van egy kisebb tura létrehozására.

O **Magyar győzelem a pardubitzai atlétikai versenyen.** Pardubitzból jelentik: A szombaton megtartott atlétikai versenyen diszkoszdobásban 45.85 cm.-es dobásával, a magyar *Renecz* győzött a cseh *Douda* előtt, aki 45.10 cm.-est dobott. Súlydobásban *Douda* győzött 14.85 cm.-es dobásával. Távolugrásban *Hoffmann* 715 centiméteres ugrásával új cseh rekordot állított fel.

küzdelmet fognak vívni, mert a *Botez, Giurgiutné-pár* és a két cseh pár, továbbá *Réthy, Ritscherné-pár* egyforma képességűek. A legnagyobb esélye a *Novotni, Frölichova* összetételű párnak van.

Férfi-páros I. osztály: *Brigic, Szász-Petrovits, Réthy* 5:7, 6:2, 7:5. *Botez, Welwárt-Brigic, Szász* 6:3, 6:3. *Silberdori, Balázs-Wechsler, Ritscher* 6:2, 2:6, 10:8. *Novotni, Nedbalek-Botez, Welwárt* 6:4, 6:3. *Silberdori, Balázs-Cantacuzino, Hamburger* 6:1, 6:3. A döntő küzdelem szerint a cseh és magyar-pár között fog lezajlani. Az előjelek szerint biztosra kell vennünk a *Novotni-Nedbalek*-pár győzelmét a *Balázs-Silberdori*-pár felett, ez a győzelem az elsőseget is jelentené.

Férfi-páros II. osztály: *Patáki, Vámos-Feszler, Kory* 6:1, 4:6, 6:3. *Szász, Brigic-Crisan, Hartmann* 6:4, 6:1. *Szász, Brigic-Bornstein, Koch* 6:2, 6:8, 6:1. *Szász, Brigic* és *Patáki, Vámos*-pár biztosan halad előre.

Női egyes II. osztály: *Aszlán Baba-Berthe Adél* 6:1, 6:0. *Ritscherné-Walderné* 6:1, 6:1. *Br. Kemény Erzsébet-Piso, Baba* 6:0, 6:3.

Férfi-egyes II. osztály: *Ungár-Brigic* 6:4, 6:1. *Farkas-Ritscher* 6:3, 3:0 w. o. *Ungár-Petrovits* 8:6, 6:3. *Farkas-Wechsler* 6:3, 4:6, 6:3. A fiatal 15 éves *Ungár* győzelmi sorozata méltán keltett feltűnést. A fiatal bajnok bravuros játékának állandóan nagy a közönsége. Az elsőség kérdése *Ungár* és *Farkas* között fog elintéződni. *Ungár* mellett a nagyobb lelkesedés szól, míg *Farkas* oldalán pedig a nagyobb fizikum és rutin áll, így a küzdelem teljesen nyílt.

A mai nap meccskirásai a következők: Délelőtt kerül sor a férfi-egyes II. osztály döntőjére, ugyancsak a vegyes-páros II. osztály és vegyes-páros I. osztály döntőit is délelőtt játsszák le.

Délután a nagyobb jelentőségű küzdelmeket bonyolítják le, így a férfi-egyes I. osztály döntőjét, — amely a legerdekesebb lesz — a női-egyes II. osztály, férfi-páros II. osztály és a női-egyes I. osztály döntő küzdelmeit.

Arad sportszerető közönségének ez alkalommal valóban értékes eseményben lesz része.

O **Középeurópai Kupa-konferencia Bernben.** A Középeurópai Kupa konferenciáján Magyarországot dr. Csányi, a PLASZ elnöke képviseli. Ezen az ülésen döntenek többek között a Sparta-Juventus-mérkőzés színhelyéről is.

O **Kertész II. megvált a Ripensiatól.** Mint ismeretes, a *Ripensia* csatárosa vasárnap a Hungária ellen feltűnően gyenge játékot produkált, úgy, hogy emiatt az egyesület vezetősége vizsgálatot indított. A vezetőség és *Kertész Vilmos* tréner között súlyos nézeteltérés támadt, amiből kifolyólag *Kertész Vilmos* tréner békés megegyezéssel megvált a *Ripensiatól* és a tréneri tisztet *Wetzer*nek adta át, aki már ezen a héten a *Ripensia* tréningjeit vezette. Itt említenek meg, hogy a *Ripensia* Béké nevű jobbszélsőjét, aki vasárnap a legindolensebb játékot produkálta, négy hétig felfüggesztette a játéktól.

Eltörölték a kisérlettségét

Nem kell vizsgáznok azoknak, akik az idén elbuktak a harmadik osztályban.

Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi miniszter ma közzétette a bocsájtott ki, mely szerint — miután a középiskolákban visszaállították a nyolc osztályt — eltörli az ugynevezett kisérlettséget. A közzététel szerint azok a tanulók, akik júliusban elbuktak a harmadik osztályos érettségvizsgán, minden további nélkül a negyedik osztályba léphetnek.

Óriási szenzáció! Ementhali sajt dumping-árban!

Kilónként 75 lejért kapható: JAKUBOVITS-cégnél a városházával szemben, ELES L. cégnél és a KAVÉ KIRALY cégnél, ARADON.

Elkészültek az első sztratoszféra-repülőgépek

Két francia aviatikus, Farmand és Guerchais kíséri meg az első repülést az ismeretlen magasságok felé. A Farmand-típussal 70 kilométeres magasságot lehet elérni

Az ember a levegő végleges meghódítására indul

Prágából jelentik: Piccard professzor sztratoszférarepülése lekerült a napi aktualitások sorából, most a tudomány laboratóriumában dolgozzák fel azokat az eredményeket, amelyeket 16.000 méteres magasságban mértek le a tudomány rettenthetetlen pionírjai és amelyek bizonyára nagy mértékben fognak hozzájárulni ahhoz, hogy a magaslati vagy kozmikus sugárzás lényegét jobban megismerjük. Piccardék munkája igen nagy mértékben járult hozzá a Hess-féle sugarak felderítéséhez, ám Piccard nagyszerű vállalkozásában a nagyközönséget talán nem is annyira a tudományos eredmények érdekelték, mint inkább az az egyszerű tény, hogy a sztratoszférarepülés első ízben váltotta valóra a nagy álmot, először emelkedett az ember és először tartott ki olyan magasságban, olyan környezetben, amelyben a megfelelő védelmi berendezések nélkül — amiknek lényege Piccard vállalkozásában a légmentesen elzárható gondola volt, amely a külvilággal szemben saját atmoszférával rendelkezett — menthetetlenül elpusztult volna.

Repülőgép-, vagy ballon-rendszer?

Mindaddig az ember által elért legnagyobb magasságoknál a védelmi eszközök hiánya, illetve tökéletlensége jelezte a határt, a magasba vitt oxigénkészletek 12 kilométernél nagyobb magasságra már nem voltak elegendők. Piccard léggömbje azonban a zárt gondolatát valósította meg és a zárt gondolatában éppen Piccard szavai szerint még 100 kilométeres magasságban is csaknem normális lélegzés lehetséges, vagyis elméletileg igenis elképzelhető, hogy az ember feljusson a földi légkör legvégső határáig.

Tizenkét kilométer a sztratoszféra alsó határa, míg a felső határt a 30 kilométeres öv adja. Ember még nem, emberi alkotás azonban jóval nagyobb magasságokra emelkedett már. A repülőgép magassági rekordja 13 kilométer. Piccard professzor 16 kilométeres magasságot ért el, ez a legszélsőbb határ, amelyet élő ember elért és amelyről épségben visszakerült.

Am regisztráló eszközökkel ellátott kis léggömbök még a sztratoszférán is felülemelkedtek, ezen a téren egy német ballon tartja a rekordot, amely 36 kilométeres magasságba jutott és visszazárlt a föld felszínére. Negyvenöt kilométeres magasságig jutott fel emberi kéz alkotása, ez volt az 1918-ban alkalmazott német távoli lövegek parabolikus pályájának csúcspontja. Ötvenöt kilométeres magasságot érnek el a hanghullámok, 80 kilométer

teres magasságig emelkedhetnek a vulkánikus porfelhők, mint például a Krakatau portómege és 90 kilométeres magasságban kezdődik az északi fény tűneménye. Elméletileg eddig a határig is feljuthat az ember a zárt gondola rendszerével. Az egész kérdés tehát tisztára gyakorlati probléma, vajjon a ballon felhajtó erejét, vagy pedig a repülőgép motorját lehet-e erre a célra felhasználni.

A technikusok az utóbbi megoldás felé hajlanak. Mint a mai, Párisból érkezett jelentések mondják, Franciaországban már elkészültek azok az első repülőgépek, amelyeket sztratoszférarepülésekre szántak. Két különböző modellről van szó, amelyeket Farmand és Guerchais ismert repülőgépkonstruktőrök építettek.

Farmand a sztratoszférarepülésre csupán egyszerű változtatásokat végzett 190. számú modelljén. A propellernek négy szárnya van, mindegyiknek átmérője 4.60 m. A motor 350 lóerős Farmand-motor és három egymás mögött elhelyezett kompresszorral van felszerelve. A Farmand-művek mérnökei úgy hiszik, hogy ezzel az apparátussal el lehet érni a hetven kilométeres határt.

A Guerchais-repülőgép teljesen fából áll, az ércrészeket, amelyek a sztratoszféra nagy hidegében könnyen eltörhetnének, lehetőleg mellőzte. A felső atmoszféra temperaturájának viszonyaira vonatkozólag ugyanis megállapították, hogy a legnagyobb hideg a 30—40 kilométer közötti övben mutatkozik. Itt a temperatura egyenletes és mintegy — 50 fokot tesz ki. 40—50 kilométer között a hőmérséklet olyan, mint a tenger felszínén, míg 50—60 kilométer között a hőmérséklet rohamosan emelkedik és a 60 kilométeres határon eléri a +100 fokot. A 60—70 kilométeres öv temperaturaviszonyai egyáltalán nem ismeretesek. Természetes, hogy a repülőgép konstrukciójában ezeket a hőmérsékleti viszonyokat és husz kilométeres övön belül a hőmérsékletnek — 50 + 100 közötti, 150 fokot átfogó ugrását figyelembe kell venni és ezért választotta Guerchais a sztratoszféra-repülőgép anyagául a fát.

Az ismeretlen veszélyek varázsa

Guerchais motorja 700 lóerős Orion egyetlen kompresszorral. A propellernek három, egyenként 3.50 m. átmérőjű szárnya van. Az apparátus a számítás szerint 60 perc alatt 5000 kilogramm megterhelésnél a 11.000 méteres határt éri el, 2500 kg. megterheléssel 40 perc alatt a 16.500 méteres magasságig jut.

A sztratoszféra-gépek már elkészültek s egészen bizonyos, hogy rövidesen arról a hírről számol be a világsajtó, hogy megtörténtek a sztratoszférarepülés előkészületei. A konstruktorok pontos számításokat végeztek, ám a vállalkozást éppenséggel nem lehet veszélytelennek mondani. A papiroson a veszély csekélynek mutatkozik, különben senki sem volna olyan esztelen, hogy a biztos megsemmisülésbe rohanjon. A veszély azonban az előre nem láthatóban, a ki nem számítható eshetőségekben rejlik és ezért a sztratoszférába induló első repülőgépes vállalkozást éppen olyan nagy eseménynek kell tartanunk, mint amilyen Piccard repülése volt.

Vécsey Zoltán dr.

A magyar szükségrendelet romániai vonatkozásai

A romániai exportőrök

nem rendelkezhetnek szabadon a magyarországi bankbetétjeikkel

A magyarországi szükségrendelet, amely a bankbetétek visszafizetését megszorította, igen sok romániai kereskedelmi céget, nagyiparost, különösen pedig fatermelőt hozott kellemetlen helyzetbe. Az az élénk kereskedelmi kapcsolat, amely Románia és Magyarország között fennáll, szükségyszerűen magával hozta azt, hogy romániai cégek olykor nagyobb tökéket tartsanak rendelkezésre, betét vagy folyószámla formájában magyarországi bankoknál. A szükségrendelet következtében most az a kellemetlen helyzet állott elő, hogy a romániai cégek nem rendelkezhetnek magyarországi bankbetétjeik felett s így sem magyar-

országi, sem pedig más külföldi fizetési kötelezettségeiknek nem tudnak eleget tenni.

De nem tudnak eleget tenni fizetési kötelezettségeiknek azok a magyarországi cégek sem, akik romániai vállalatoknak tartoznak s így a bankkorlátozás kétszeresen érinti a romániai exportőröket.

A gyáriparosok szövetségének (UGIR) vezetősége tegnap beadványt intézett az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumhoz, amelyben kéri, hogy a román kormány intervenáljon a magyar kormánynál abban az irányban, hogy a magyar cégek által romániai exportőröknek bankokon keresztül teljesített fizetéseiket a magyar bankok ne tartsák vissza, illetőleg ezeket a fizetéseket a magyar kormány vonja ki a szükségrendelet érvénye alól.

Vasilescu-Carpen, a beadványra adott válaszában kijelentette, hogy a gyáriparosok szövetségének kérését indokoltnak látja s éppen ezért a kormány gazdasági bizottságának ülésébe viszi. A gazdasági bizottság már ma ülést tart Sinaiban s így az intervenció kérdésében valószínűleg már a mai nap folyamán döntés is lesz.

HAJDUSKA PENSIO

Budapest, a Belváros központjában, Párisi-utca négy, III., 4. Telefon: 886—77. Elegáns szobák, folyóvíz, lift, elsőrendű diétás ellátás. Jutányos árak.

Károly király amnesztiát adott

Horthy Miklós magyar kormányzó Romániában életfogytiglani kényszermunkára ítélt szárnysegédjének A kolozsvári származású Radnótfáy Györgyöt kémkedésért in contumaciam ítélték el

Bucurestiből jelentik: Radnótfáy György, Horthy magyar kormányzó mostani szárnysegédje, a forradalmi idők után egyideig Romániában tartózkodott, majd, amikor a hatóságok keresni kezdték, Magyarországra szökött. A sziguranca kémkedési vádatkat sorakoztatott fel ellene s ennek következményeképpen a vádlottat, aki természetesen nem jelent meg az ügyben kitűzött tárgyaláson, a bíróság életfogytiglani kényszermunkára ítélte. Radnótfáy csak később értesült az

ítéletről, ami, — tekintve, hogy Kolozsváron közeli rokonai élnek — igen kellemetlenül érintette, mert mindörökké lehetetlenné tette romániai látogatását. Miután rendes bírói uton az ítélet megváltoztatására nem látszott lehetőség, kegyelmi kérvényt nyújtott be Károly királyhoz.

A kérvényezés eredménnyel is járt, amennyiben az uralkodó, a bucaresti-i lapok közlése szerint, amnesztiát adott Radnótfáyknak.

Minden ruháját önállóan varrhatja,

Jelentkezéseket aug. 15-ig d. e. 10—12-ig, d. u. 5—7-ig elfogad **KELLY TERÉZIA**, Str. Neulcea (Part-u.) 9., Üzletv. palota melletti uccában

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradi kereskedők és iparosok akciója a CFR hivatalos óráinak megváltoztatása érdekében

Domán Sándor, az Aradi Kereskedők Testületének elnöke, nyilatkozik az induló akcióról — A CFR-nek kell alkalmazkodnia a kereskedelem és az ipar munkabeosztásához!

A CFR vezérigazgatósága pár nappal ezelőtt megváltoztatta a vasuti raktárak és áru-pénztárak hivatalos óráit és elrendelte, hogy ezeken a helyeken reggel fél héttől 11 óráig és délután fél kettőtől 5 óráig tartanak hivatalos órák. A CFR vezérigazgatóságának ez az intézkedése Aradon nagy elégedetlenséget keltett a gazdasági érdekeltségek körében, miután a CFR-rel dolgozó ipari és kereskedelmi cégek munkaidéjét másképpen állapították meg a munkaügyi hatóságok. Az irodák és üzletek délelőtt 8 és 1 óra között, délután 3 és 6 óra között dolgoznak és így az ettől eltérő vasuti hivatalos órák sérelmesek a kereskedők és iparosok érdekeire. Az aradi kereskedők és iparosok körében ezért a napokban mozgalom indult, hogy a vasut változtassa meg a maga hivatalos óráit és igazítsa hozzá azokat a kereskedelem és az ipar részére előírt munkaidőhöz.

Ebben az ügyben felkerestük Domán Sándort, az Aradi Kereskedők Testülete elnökét, aki a következőket mondotta:

— Ebben a sérelmes ügyben ezideig a Testületnél hivatalosan még nem tettek jelentést, azonban erről a tarthatatlan helyzetről már én is értesültem. Tény az, hogy a felek rendszerint csak a déli órákban tudnak megjelenni a vasutnál, hogy befizetéseket eszközöljenek, vagy árut váltsanak ki, de ilyenkor a vasuti raktár és áru-pénztár éppen zárni szokott. Az érdekeltek — mondotta Domán Sándor — emiatt vagy kénytelenek az egész déli szabadidejüket ott tölteni, hogy megvárják, amíg a

vasuti irodák újra nyitnak, vagy pedig másnap ismét szerencsét próbálhatnak. Az aradi kereskedők tiltakozása a sérelmes vasuti hivatalos órák miatt minden tekintetben jogos, mert hiszen a CFR vezérigazgatósága azért van, hogy eleget tegyen üzletfelei érdekeinek és ne kényszerítse őket arra, hogy az ügyfelek alkalmazkodjanak a vasuthoz — a maguk kárára. Tény az, hogy a vasutnak ugy kell hivatalos óráit megállapítani, hogy az a kereskedőnek vagy pedig az iparosnak minden tekintetben megfelelő legyen. Ha a Testülethez ilyenértelmu panasz befutna, úgy mi ilyen értelemben fogunk interveniálni az illetékeseknél.

Ötvennyolc millió fonttal csökkent két hónap alatt az angol és a német állami bank aranyfedezete

A Bank of England titokzatos aranyvásárlásai foglalkoztatták a nemzetközi bankvilágot — Amerika, Franciaország, Svájc és Hollandia aranytartálékainak növekedése egyre tart

Rejtett trezorok mélyén vivja harcát világszerte az arany

A londoni Economist érdekes adatokat közöl a világ aranykészletének megoszlásáról. A legtöbb arany természetesen az Egyesült-Államokban van, ahol 1930. végén 868 millió font sterling volt a Federal Reserve bankok aranyfedezete. 1931. júliusában azonban már 945 millió. Az emelkedés alig egy félév. alatt

ha tudja annak szabási módját. Külföldi bizonyítvánnyal és diplomával szabászati tanfolyamot nyitok, ahol minden francia és angol ruhák, kosztümök és kabátok szabásában teljes kiképzést nyerhet, — **Mérsékelt tandíj.**

= Román intervenció a magyar kormány-nál egy 50 pengős tűzifabevitel illeték eltörlésére. Bucurestiből jelentik: A Sinaiában folytatott kereskedelmi tárgyalásokon tegnap a tranzitó kérdését és a borexport kérdését tárgyalták. A román delegáció azt a kérdést terjesztette elő, hogy a magyar kormány törölje el a román tűzifára kivetett 50 pengős (1500 lejes) behozatali illetéket, amely az utóbbi időben lényegesen megnehezítette a román tűzifa bevitelét.

= Aradi birtokcserék. Kása Károlin és társai eladták a Nyomásköz-düllöbék 1 hold 771 négyszögölet szántót 26.000 lejért Hadian György és nejeének — Tóth Lajos és neje eladták a Str. Rahovei 199. számú 164 négyszögölet telket 30.000 lejért Mihajlovics Rankunak és nejeének. — Crisan Lázár eladta a Zimánd-düllöbéli 202 négyszögölet telket 15.000 lejért Groza Pál és nejeének. — Nagy Károly és neje eladták a Str. Grivitei 72. számú házat 300.000 lejért Barta Elemérnek. Politz Miksa eladta a Str. Sviator Sava 1. számú házat 100.000 lejért Zsigmond Jenőnek. — Banos Zsiva eladta a Str. Abatoruluiiban egy 294 négyszögölet telket 68.000 lejért Mádj Mihály és nejeének. — Sze-csánszki Mihályné eladta a Str. Rahovei 74. számú házat 140.000 lejért Bonczos László és nejeének.

Közel tízmillió lej — kenyérbélyegből!

A tavalyi buza után is jár prémium — A kormány nagyszabású új mezőgazdasági programot készített el az ötéves szovjetterv mintájára — A lent, a kender és a gyümölcsöt ajánlják az ország buzatermelőinek figyelmébe

Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb gazdasági bizottság Sinaiában ülést tartott és azon Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter, Arad megye képviselője, olyan programot terjesztett elő, amelynek megvalósításához legalább is öt év kellene. Miután még maga Iorga miniszterelnök sem hiszi komolyan, hogy ennyi ideig kormányon marad, a szép tervet is eléri az összes hasonló tervek sorsa. A jövőben kormány sutba dobja és a maga mentő ötleteit igyekszik megvalósítani.

A bizottság ülésén Ionescu-Sisesti bejelentette, hogy a kenyérbélyegből egészen szép összegek folytak be: július 27-től augusztus 6-ig 9.307.385 lej, átlagosan tehát naponta egy millió. A kormány igaz, többre számított, de hogy az előirányzott összeg eddig nem folyt be, a sztrájkoló pékeknek tulajdonítható. Ezután a miniszter előterjesztette a mezőgazdaság feljavítását célzó programját, amelyet a kölcsönnek erre a célra félretett második részéből, 570.890.000 frankból kíván megvalósítani. A programnak négy fejezete van.

1. Azonnali intézkedések. A birtokosok tulajdonjogának rendezése, a kisajátítási munká-

latok Ujdobrudzsában való befejezése, a felmérési munkálatoknak az egész országban való végrehajtása és a kataszteri munkálatoknak megyénkénti elvégzése.

2. Mezőgazdasági szövetkezetek támogatása. Az új törvény alapján létesülő szövetkezeteknek traktorokkal, mezőgazdasági gépekkel való ellátása.

3. A magnemesítési mozgalom általánosítása. Mozgó magselejtező állomások létesítése. Nemesített vetőmagvak termelése, mely célból mintagazdaságokat állítanak fel.

4. A mezőgazdasági irány megváltoztatása. A földműves ne csak búzát és tengerit termeljen, hanem ipari növényeket: lent, kender és gyümölcsöt. Az ország északi vidékein a gyümölcsstermelés meghonosítása, gyümölcsfeldolgozó intézmények felállítása. Bucurestiben nagy gyümölcs piac létesítése. Az élőállat és huskivétel előmozdítása. Constantaban erre a célra ekszportvágóhidat állítanak fel, míg az országhatár mentén étető- és itató-állomásokat a külföldre szállítandó élőállatok számára. Állatorvosi laboratóriumok felállítása, mezőgazdasági kísérleti telepek felállítása.

A tavalyi buza után is jár prémium

A miniszter tudatta, hogy a prémiumok kifizetésére nézve újabb utasítást küldött az illetékes hatóságoknak, amely szerint a prémium nemcsak az idei, hanem a múlt évi buza után is fizetendő.

A pénzügyminisztérium a vámhatóságokhoz a prémium kifizetésével kapcsolatban újabb rendeletet adott ki, amely szerint a prémium az export-nyilatkozatok kiállítása után nyomban kifizethető, úgy, hogy nem kell várni addig, amíg a búzát vagonokba vagy hajóba rakják.

77 millió font, ami a Bank of England mostani 132 millió aranykészletének több, mint fele.

Második helyen jönnek a franciák. A múlt év végén a Banque de France trezójában 431 millió font aranyat őriztek. Ez év júliusában már 446 milliót, ami 35 millió fontos emelkedés. A franciák és az amerikaiak aranytartáléka tehát 112 millió fonttal emelkedett. Ezzel szemben az angolok és németek aranykészlete 58 millió fonttal csökkent. A Bank of England aranyállománya 1930. végén 148 millió font, 1931. június elsején 152 millió font, július végén pedig mindössze 132 millió. A Reichsbank helyzete még sokkal rosszabb. A német jegybank június 1-én még 117 millió font arannyal rendelkezett, július végén már csak 66 millióval.

Nagyon megnövekedett még Svájc és Hollandia aranykészlete az utolsó 2 hónapban. Svájcban majdnem megduplázódott az aranyállomány, 25 millió fonttal 43 millióra emelkedett. Hollandiában pedig 37 millióról 48 millió fontra szökött fel. Ezek a számok világosan mutatják, hogy a bizalmatlansági krízis milyen méreteket öltött. Svájcban például, ahol 1930. július végén 594 millió frankos aranyállomány mellett 862 millió frankos bankjegycirkuláció volt, az idén 1091 millió frankos aranyállomány mellett, a jegyforgalom 1153 millió frank, ami majdnem 95 százalékos fedezet ugyanakkor, amikor a Bank of England aranyfedezete alig 32 százalék.

A nemzetközi bankpiacon feltűnést keltett különben az arany, hogy az Angol Bank 475.000 font értékű aranyat vett. Az év folyamán 770.000 sovereignt szabadított fel, 29.733 font értékű aranyrudat adott el és 27.000 sovereignt adott kiviteli engedélyt. A bank mai aranyvásárlását a piac rejtélyesnek találja. Az hiszik, hogy a vétel tárgya részben a Dél-Afrikából érkező és Franciaország részéről már előzőleg megvett arany, amelyet most újból eladtak. A délafrikai arany szállítmányból csak 80.000 font értékű került piacra, amelyet India és a kereskedelem vásárolt meg 84.11 és egynegyed áron.

Csermői (jud. Arad) gazdaságomban eladó **20 drb. sovány mustra koca I. rendű mangolica faj,** darabonként ca 80 kgr. nehéz. — Értekezni lehet:

Holländer Miksánál Arad, v. Szent László-uca 7. 2619

Olesó házak!

Szép, emeletes, felerésze 20 bérlémenyvel, nagy jövedelemmel 440 ezer lejért; főútvonalon 2 üzlettel, lakással, értékes telekkel 430.000 lejért; a volt Erzsébetkirályné-köruton 2 lakással, virágos udvarral 300 ezer lejért; a volt Szabadságtér közelében adómentes 3 parkettás szobás, fürdőszobás, azonnal elfoglalható lakással, esslingeni ruhás ablakokkal alkalmi áron; belváros központján 15 bérlémenyvel, 18%-os jövedelemmel 900 ezer lejért; városháza közelében 6 részben parkettás lakással, nagy kerttel 1.250.000 lejért; a volt Erzsébet királyné-köruton egyemeletes parkettás, fürdőszobás lakásokkal 950 ezer lejért; körtérhez közel két uccára nyíló földszintes 14 bérlémenyvel, 20%-os jövedelemmel 600 ezer lejért; a volt Szabadságtértől 2 pernyi távolságra, két uccára nyíló, 4 részben parkettás lakással 440 ezer lejért; legszebb villa 5 parkettás szobás, fürdőszobás lakással, értékes telekkel 1 millió lejért; villamos állomás közelében földszintes 4 parkettás szobás, fürdőszobás lakással 550 ezer lejért; a volt Ferenc-tér közelében két uccára nyíló, 9 lakással 620 ezer lejért; főútvonalon két üzlettel, 3 lakással, nagyobb bankkölcsonnel terhelve 450 ezer lejért; vasútállomás közelében magasszintes, 10 lakással 420 ezer lejért; ugyanott 3 üzlettel, 2 lakással 430 ezer lejért; főútvonalon bérházak üzlethelyiségekkel és lakásokkal 2-8 millió lejért; centrumban a legszebb magánházak, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, kerttel: a volt Szabadságtértől pár pernyi távolságra egy emeletes, 3 drb. fürdőszobás lakással, nagy telekkel 700 ezer lejért; ugyanott egyemeletes 4 lakással 850 ezer lejért. Ezeket kivül a város összes uccáiban többek közöttre kiválóan alkalmas bérházak és magánházak eladók.

HAASZ ALBERT Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz.

TERMÉSZETES FRANCIA ÁSVÁNYVIZ

VICHY CELESTINS

Köszvény — Cukorbetegség — Értágulás
KIKÜSZÖBÖLI A HUGYSÁVAT.

Tőkebefektetésre

alkalmas házaim közül a városháza közelében 2 palota egyenként 14 lakosbával. — Egy bérpalota 1x9, 1x6, 1x4 és 1x2 szobás modern lakásokkal, 320 ezer lej bérjövdelemmel 8 1/2 millió lejért. — Egy 170.000 lej bérjövdelemű emeletes bérház 2x5, 1x4, 2x2 és 1x1 szobás lakásokkal, 1.450.000 lejért, ezeken kívül több bér- és magánházak olcsón eladók:
BOROSS-ügynökségnél Str. Consistoriului volt Bathyány-u. 9. sz. 2338

Biztos tőkebefektetés!

Evtizedek óta fennálló üzletház teljes berendezéssel, 4 szobás, fürdőszobás lakással, 900 ezer lejért eladó. A házat üzlettel jelenlegi tulajdonosa hajlandó 5 évi időtartamra 156 ezer lej évi bérért, 100 ezer lej készpénzbiztosíték mellett bérbevenni. Kizárólagos megbízott:

Haasz Albert Irodája Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12.

Marabu Keltetőgépek

gravitációs központi melegvízfűtéssel. — Többszörösen kintüntetve. Rádiátorok és kazánok központi fűtésnek stb. raktárról szállít

„MODERNA“ ÉPÍTŐIPARI GÉPEK ÉS RADIATOR R.-T.
BRASOV, Strada Infundata (Kiss-ucca) 12.
Ajánlat és prospektus díjmentesen.
Kerületi képviselő: Szücs Pál, Temesvár, Str. Mühle Vilmos Nr. 16.

Nyári ruhákat és felöltőket legszebben fest, tisztít KNAPP modernül berendezett vállalata
v. Weitzer-u. 11. v. Magyar-u. 10.

Hirdetmény.

A pancotai (Aradmegye) róm. kat. egyháztanács, kántortanítói állásra pályázatot hirdet. — Jövedelem a megállapított tanítói fizetésen kívül 12 hold föld haszonélvezete, 16.000 lej készpénz, stola körülbelül 6000 lej, természetbeni lakás. — Kötelessége magyar nyelvű iskolában kijelölt osztály vezetése. — Kántori teendők végzése magyar és német nyelven. Ennek vezetése. — Államilag érvényes oklevél, megfelelő román vizsga szükséges. Ennek és orgona próba **1. év augusztus 24-én d. e. 10 óra.** — Pályázatok a pancotai róm. kat. plébánia-hivatalhoz küldendők. 2607

Árlejteségi hirdetmény.

A simándi róm. kath. hitközség a simándi róm. kath. templom tetőzetének újrafedési és külső javítási munkálataira folyó hó 16-ikán 11 órakor árlejtest tart.

A kürt munkálatok és pályázati feltevélek a simándi róm. kath. plébánián hétköznapokon megtekinthetők.

Az írásbeli pályázatok f. hó 16-ig d. e. 11 óráig adhatók be a hitközség pénztárosánál, (gyógyszertár.)

A pályázók az ajánlati összegnek 10%-át tartoznak készpénzben, vagy alkalmi értékpapírban, esetleg erre a célra záradékolt takarékpénztári könyvet az ajánlattal egyidejűleg benyújtani.

A hitközség előjárósága fenntartja magának a jogot, hogy a beadott ajánlatok közül szabadon választhat, tekintet nélkül az ajánlott árrakra, esetleg új árlejtest is körhát.

Az árlejtesen résztvevők a hitközségtől semminemű költséget nem igényelhetnek.

Simánd, 1931. augusztus 5.
2605 Hitközségi előjáróság.

A sörkartell nagyarányu üzemredukcióra készül

A brassói Czell-csoport fellünettől beadványban kérte az illovi törvényszéken a kartellszerződés megsemmisítését, mivel az a fogyasztóközönség érdekeit sérti — Hír szerint a kartell csak három sörgyárat hagy meg üzemben Erdély területén, — ha addig fel nem oszlik...

Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi és bánáti sörgyárak között folyamatban lévő koncentrációs tárgyalások során, az a konkrét javaslat merült fel, hogy a kartellgyárak egy közös részvénytársaságot holding-alapon alakítsanak, amely két-három sörgyárat fog csak üzemben tartani, míg a többiek a termelésüket beszüntetnék. Hírek szerint a nagyváradi Dreher-Hagenmacher és a brassói Czell sörgyár üzemben maradnának, míg a kolozsvári Ursus-Tordai sorsáról nem döntöttek.

Ezeket a tárgyalásokat sietteti az a körü-

mény, hogy a brassói Czell-csoport, mely tudvalevőleg bucaresti-i székhellyel működik, beadvánnyal fordult az illovi törvényszékhez, amelyben a sörkartell alapszerződésének a megsemmisítését kéri, mint amely a fogyasztók érdekeit sérti és így erkölcstelennek minősíthető. A beadvány célja az, hogy a sörgyárak által deponált pönalék a kartellszerződés be nem tartása esetén, ne lehessenek felhasználhatók. Beavatottak szerint, a törvényszék ilyen értelemben már döntött volna is és erről értesítette a kartell tagvállalóit.

Rádió műsor.

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 9.

Bucuresti. 11.45. Egyházi ének. 12. A rádiózenekar déli hangversenye. 1. Gramofon. 6. Dinicu-zenekar, könnyű és román zene. 8.20. Gramofon. 9. Guslar-ének. 9.45. Rádiózenekar. — Budapest. 10. Róm. kath. istentisztelet. 11.15. Unitárius istentisztelet. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 2. Gramofonhangverseny. 4. Csóka Feri és cigányzenekarának hangversenye. Utána kb. 4.45. „Az egykori pesti vurstli muzsikája”. Zenés előadás. 5.45. Szalonzenekari hangverseny. 6.45. „Vidámságok”. 8.35. Herz Lili zongorahangversenye. 9.15. Előadás a Studióból. Gerald: „Szeretni”. Szimfonia három felvonásban. Majd kb. 10.45. Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 10.15. Kamarazene. 11. A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 1.05. Karjelenetek operákból gramofonon. 3. Wacek-zenekar. 5.50. Schumann: D-moll zongoratriója. 8.20. Holzer-zenekar. 10. Pauscher-zenekar. — Belgrád. 11. Cigányzene. 12.30. Déli hangverseny. 5.30. Népdalok. 6. Jovancsics—Lale népének előadása. 8. Hangverseny. 8.40. Gramofon. 11. Cigányzene az Imperial-szállóból. — Kalundborg, Kopenhága. 10.45. Garai Tibor jazz-zenekara. — Kattowitz. 5.40. Népszerű zene. 7.20. Közzene. 8.15. Hangverseny. 11. Táncczene. — Köln, Langenberg. 8.15. Rádiójáték zené-

vel. 10. Hírszolgálat a népszavazásról. — Königs-wusterhausen. 6.30. Zenekar. Königsberg: 7. „Cigánybáró”. HÉTFŐ, AUGUSZTUS 10.

Bucuresti. 1. Gramofon. 6. Rádiózenekar. 8.20. Gramofon. 9. Beethoven: Szerenád. 9.45. Cristescu Vasile előadóművész dalestie. 10.15. Táncczene a Lidó-medencéből. — Budapest. 9.15. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 12. Déli harangszó. 12.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 12.25. Hírek. 12.35. A hangverseny folytatása. 5. Nyiri Tibor: Novellák. 5.25. Az 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 6.40. Rádió amatőr posta. 7.20. Donáth Leó előadása. 7.40. Ifj. Sáray Elemér és cigányzenekarának hangversenye. 9. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Utána kb. 10.30. Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 11.30. Hangosfilmek részletei gramofonon. 12.40. Suppenyítások gramofonon. 1. A Zarzuela nevű spanyol operett műfaj mesterművei. 4. Griger-zenekar. 7.30. Balladest. 8. Vidám est a leipzig szimfonikus zenekar előadásában. Közvetítés Leipzigtől. — Belgrád. 11.35. Gramofon. 12.45. Könnyű zene. 7. Délszláv zeneszerzők művei a rádiózenekar előadásában. 8.30. Gounod: Faust című operája. — Kassa. 5. Cigányzene. 6.20. Gramofon. 9.30. Hegedűjáték. 10. Prága. — Köln, Langenberg. 5. Jelenetek a Troubadourból. 8. Wagner-hangverseny. — Königs-wusterhausen. 4. Délutáni zene. 5.30. Házi zene.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget

Kalapszalonn megnyitás!

Tisztelettel hozom szives tudomására, hogy az „Bilye kalapszalonnból (Neuman-palota) kiváltam és a Huppert-szalonnal társulva, Str. Baritiu (Bákózi-ucca) 13. szám alatt l. emelet

Huppert és Molnár

cég alatti kalapszalonn nyitottam. A mindenkor legújabb izlésnek megfelelő külföldi modelleket tartva raktáron, kérem továbbra is nagybecsű szives pártfogását.

Molnár Klári.

Köszönetnyilvánítás.

Ezuton mondunk hálás köszönetet kedves jóismerőseinknek, jóbarátainknak, kik drága halottunk

Apponyi Károly

ravatalára koszorut helyeztek, temetésén résztvettek és részvétükkel fájdalmainkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család.

Az ERDÉLYI ELET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4 vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olvasó apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélveggel ellátott kérdésközlőkre válaszolunk. Ajánlatok teljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL

HÁZASSÁG.

FÉRJHEZ MENNE vagyonnal rendelkező középkorú elvált asszony, hozzáillő uriemberhez. Levelet „Szorgalmas” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2595

ALKALMAZÁS.

VIDÉKRE ITALMÉRÉSBE keresek románul is beszélő, könyveléshez értő kiszolgálóéányt. Cim: Gellértné, Str. Dobanțior 26. 2621

KÉPVISELŐKET keresünk azonnaira világoikk eladására. Csakias elsőrangú erőket. Irásbeli ajánlatok aug. 10-ig. „Zenith” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnék. 2606

MINDENES szakácsnő azonnal felvétetik, v. Erzsébet-körut 75, I. em., jobb. 2616

MINDENES főzőnő felvétetik, v. Apponyi-körut 16., földszint 2. 2620

INTELLIGENTES deutschen Fräulein, mit mumanischen Sprachkenntnissen, sucht Stelle nach Arad, zu einem, event 2 Kindern. Hermine Adam, Heuplatz 4. a. Sibiu. 2604

LAKÁS.

KIADÓ: NÉGY SZOBA, előszoba, fürdőszoba, parkettás, erkélyes lakás mellék-helyiségekkel azonnaira. Bulev. Carol I. No. 42., I. em. 2383

HÁROM SZOBA, fürdőszoba, előszobából álló modern lakás, szept. hó 1-ére kiadó, v. Orzsy-ucca 18. 2585

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mesternél. 200

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

UJ, parkettás, teljesen modern 2 szoba, előszoba, fürdő, mellék-helyiségekkel, szept. 1-re kiadó. Cim: Citrom-ház, gázgyárral szemben. 2610

KERESEK azonnaira egy diszkrét különbejáratu uccai butorozott szobát, fürdőszoba használatával központhoz közel. Cim: Banca Victoria, Secretariat. 2603

NÉGYSZOBÁS lakás, fürdőszobával, nov. 1-re kiadó, v. Orzsy-ucca 18. 2614

KÉTSZOBA, konyhás I-só emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KERESEK 2 szobás lakást mellék-helyiségekkel állomás közelében. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2615

KÉTSZOBA, fürdőszoba, új házban, november 1-re kiadó. Calea Saguna 26-28. szám. 2622

HÁROMSZOBA, előszoba, fürdőszobás lakás azonnaira kiadó. Cim Str. I. Popa Russu (Lujza-ucca) 8. 2634

MAGÁNHÁZ 3 szobás lakással v. Illés-ucca 43. sz. a kiadó. Bővebbet: volt Deák F.-u. 5. sz. alatt. 2633

KÉT SZOBA, fürdőszobás lakás szeptember 1-re kiadó. Özv. Lasca Lajosné, v. Gróf Károlyi-ucca 18. 2628

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-ucca) 3. 800

Kiadó

Bulev. Regele Ferdinand 25.

4, esetleg 6 szobás uccai lakás mellék-helyiségekkel.

Kiadó

azonnaira, vagy augusztus 15-re uccai utjonnan festett 2 szoba, mellék-helyiségekkel. Érdeklődni lehet: Stern Lipót háztulajdonosnál, Str. Matei Corvin (v. Hunyadi-ucca) 1. sz. — Ugyanott egy sörapparátus, teljesen jókarban és egy alig használt motorbicikli eladó. 2618

VÉTEL ÉS ELADÁS.

UJ ÜZLETBRENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia No. 1. (Neuman-palota) felhívja a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt üzletére, hol jutányosan kaphatók: hintaszék, vaságyak, íróasztalok, perzsaszőnyegek, sezlonterítők, stó-reok, fetelok, vitrinek, tükrös toalett, pakfon, ékszerok, festmények, iratszék-reny, zongorák, hegedűk, garderoob szek-renyek, hálók, ebédlok, szalonok, antik butorok, tükrök, asztalok, székek, evő-eszközök stb. stb.

TELJESEN új 4 kámpás hálózati rádió-készülék hangszóróval olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2625

SERTÉS eladó. 7 darab szép, fajtiszta 10 hónapos Deutsch Edel anyakoca. Cim Soltz, Mosóczy-telep, Strada Rasboieni 1. szám. 2626

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KERESEK leányzókat, perzsa-bundákat, perzsa és gyári, ebédlok és futószőnyegeket, sezlonokat, sezlonterítöket, antik komodokat és szekretereket, márkás porcel-lánokat, antik poharakat, ezüsttárgyakat stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

MODERN EBÉDLÖK, tölgy hálók, amerikai íróasztal, perzsaszőnyegek, antik sezlonok, szublódek, antik asztalok, székek, vázák, festmények, Bösendorfer rövid zongora, kézmunkák eladók. Keresek perzsaszőnyegeket, ezüstöt, antik butorokat. „ARS” bizományi üzlet, Str. Eminescu 34. (Ortutay-palota.)

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Használt butorok:

Hálószoba, ebédlok, csillárok, szőnyegek, függönyök, díván, fontelek mind jókarban levő, sürgösen, jutányos áron eladók. Str. Moise Nicoara (Petöfi-ucca) 9-11., háztulajdonosnál. 2594

Modern és szolid butorok, kárpitos-árak rész-letre is legolcsóbban „HALA DE MOBILE” Calea Banatului 4. Deposit: Str Moise Nicoara 9-11

Veszek

sürgösen készpénzért:

Hálók, Ebédlok, Uriszobát, Konyhaberendezést, Irodaberendezést, Club-garnitúrát, Asztalokat, Székeket, Sezlonokat, Szőnyeget, Karikahajós-vasró-gépet és mindennemű lakberendezési tárgyakat.

„FAVORIT” ügynökség

Strada Bratianu 7. (Weitzer János-ucca.)

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnaira kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethehelyiség azonnaira kiadó, Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Kiadó

gabonarakár és átalakítandó üzlethelyiségek. REUSZ ecetgyár, Bulev. Regele Ferdinand 55. 2639

Évek óta fennálló üzlethelyiség,

lakással, jelenleg vendéglő. bor-pincével és egyéb mellék-helyiséggel olcsó bérért kiadó, volt Borona- és Illés-ucca sarok. 2539

A Forray-uccában satok üzlethelyiség

kiadó, bármilyen célra kiválóan alkalmas. „FAVORIT” ügynökség Str. Bratianu 7. sz. (Weitzer János-ucca.)

INGATLAN.

KIS FÜRDŐSZOBÁS magánház eladó, v. Purgly Lajosné-ucca 186. 2632

BELVÁROSI három szobás magánház gyümölcsös kerttel olcsón eladó. „Uranus” iroda, városházzal szemben, 2631

Olcso házak!

A Mikes-ucca mellett 3 szoba, fürdőszobás modern lakással, 2 új adómentes mühely, nagy telek, baromfiudvar, kert 290.000 lej.

A Választó-uccánál alapincézett ház 9 lakással, 6000 lej havi jövedelemmel 350 ezer lej.

A Magyar-ucca mellett modern 3 szobás új magánház alapincézve, fürdőszobával 350.000 lej.

A Mikes-ucca mellett nagyon szép ház 4x1 szobás lakással, pincével 220.000 L.

Az Orzsy-ucca mellett bérház 2x3 és 2x2 szobás lakással, pincével 500.000 L.

A Szabadságtér mellett gyönyörű emeletes bérház 5 lakással, részben parkettás és cserépkályhás 750.000 lej.

A Szabadságtér mellett egy 5 lakásos moderna ház és egy 4 lakásos modern ház 480.000 lej.

A Városházzal szemben szép nagy ház, 1x5 szobás, 1x2 szobás lakás, 1 üzlethelyiség 650.000 lej.

A Teleky-uccánál bérház, 3x3 szobás, 4x2 szobás, 2x1 szobás lakás pincével, fürdőszobával 1.100.000 lej.

A vasút felé gyönyörű fekvésű magánház, 4 szobás, parkettás, cserépkályhás kertes lakással 475.000 lej.

„FAVORIT” iroda, ingatlanforgalmi osztály, Arad, Str. Bratianu 7. (Weitzer János-ucca.)

Bankkölcsoñt

aradi házakra és földekre legolcsóbb kamattal azonnaira folyósítat: HATSCHÉK bankbizományos Str. Marasesti (Kossuth-ucca) 58-60., földsz. 4

Olcso házak!

Belváros forgalmas helyén nagy bérház több fürdőszobás lakással, 16% hozam, 1.100.000. — Főtéren nyíló forgalmas uccában kétemeletes, parkettás, fürdőszobás lakásokkal alkalmi árban. — Piac térhez közel emeletes sarokház 10 bérlemény, részben fürdőszobás, jó hozam, 1.150.000. — Central-mozij táján 3 szobás, fürdőszobás, 3x2 szobás, 550.000. — Ugyanott 9 bérlemény, 115.000 hozam 600.000. — Volt Boros Béni-tér közelében 4 szobás, parkettás, fürdőszobás, kerttel, 475.000. — Lutheránus-templom közelében minden komforttal ellátott, adómentes, 5 parkettás szobás, fürdőszobás, gondozott park, alkalmi árban. — Volt Széchenyi-ucca közelében 2x3 szobás, fürdőszobával, részben parkettás, 1 szoba-konyha, kert 550.000. — Volt Deák F.-u. táján emeletes, modern, több 4 és 3 szobás, komfortos, parkettás, fürdőszobás lakással, parkirozott udvar, 1.600.000. — Ugyanott emeletes 7 bérlemény, részben parkettás, fürdőszobás, 700.000. — Színház közelében emeletes, 6 bérlemény, jó hozam, 875.000. — U. o. emeletes 160.000, hozam 1.100.000. — V. Tököl-tér táján magasföldszint, 7 bérlemény, esslingeni rollók, 110.000, hozam 650.000. — Püspöki palota közelében 12 bérlemény, jó hozam, 750.000. — Volt Ferenc-térhez közel új, adómentes, komfortos, 3 szobás, parkettás, fürdőszobás, parkkal, 520.000. — Volt Szabadságtér táján 6 bérlemény, részben parkettás fürdőszobás, százhuszezer lej hozam, 650.000 lej. — A volt Erzsébet-körut táján öt bérlemény, részben parkettás, fürdőszobás, 500.000. — Ugyanott 2 lakásos 300.000 — Volt Perényi-ucca közelében 3 szobás, fürdőszobás, részben parkettás, esslingeni rollók, üzlethelyiséggel, 380.000. — Volt Kossuth-ucca közelében adómentes villaszéri 1x4, 1x2 szobás, fürdőszobával, 370.000. — Ugyanott 1x4 szobás, fürdőszobás, 1x2 szobás, parkirozott udvar 425.000. — Ugyanott 2x2 és 4x1 szobás, 300 üles kert, 250.000. — Ugyanott 3 szoba, ekő, fürdőszobás, esslingeni rollók, pince, parkirozott udvar, 380.000. — Volt Választó-uccához közel 2 üzlettel, 4 lakással, 260.000. — Ugyanott adómentes szoba-konyhás, szőlőskert 90.000. — Volt Mikes-ucca táján 3 szobás, fürdőszobás, esslingeni rollók, 2 nagy mühely, 400 üles kert, 300.000. — Külvárosban pékség üzlettel, 2 szobás lakás, istálló, kert, 90.000 lej. — Megbízott: HATSCHÉK, Str. Marasesti (Kossuth-ucca) 58-60., földsz. 4. 2612

ELLÁTÁS.

Liceul Ghiba Birta

szomszédságában lakó izr. urisalád, elsőrendű teljes ellátásra gondos felügyelet mellett elvállal egy-két diákleánykát. Bulevardul Carol 71., I. emelet, 5. ajtó. 2605

KÜLÖNFÉLEK.

KÉRLEMLI A legnagyobb nyomorban tengődő család, közel az éhenhaláshoz, bármily adományt kér gyermekei részére. Cime: Varsandanné, v. Mihály-ucca 5. 200

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

BUCARESTI megbízások csakis legmegbízhatóbb és közismert pontosságú ELINTEZŐHELYE

Künstler

vizum és utazási iroda ARAD, Bul. Regina Maria 24. sz.